

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
w Wodzisławiu Śląskim

**Sprawozdanie za 2024 rok z działalności
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wodzisławiu Śląskim
wraz z wykazem potrzeb w zakresie pomocy społecznej
– sprawozdanie opracowano zgodnie z art. 112 ust. 12 ustawy
o pomocy społecznej**

Za opracowanie odpowiedzialny:

Dyrektor

Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie

w Wodzisławiu Śląskim

Wodzisław Śląski 2025 r.

SPIS TREŚCI:

1. Sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wodzisławiu Śląskim	5
1.1. Wstęp	5
1.2. Podstawa prawna działania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wodzisławiu Śląskim	7
1.3. Struktura organizacyjna Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wodzisławiu Śląskim	8
1.4. Plan finansowy jednostki	9
1.5. Realizacja kluczowych zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej	11
1.5.1. Strategie i programy pomocy społecznej	12
1.5.1.1. Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016 – 2026	12
1.5.1.2. Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2016 – 2026	15
1.5.1.3. Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Wodzisławskim na lata 2021 – 2025	18
1.5.2. Prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym	21
1.5.3. Prowadzenie ośrodków wsparcia	22
1.5.4. Prowadzenie mieszkań treningowych i wspomaganych	24
1.5.5. Poradnictwo specjalistyczne i interwencja kryzysowa	33
1.5.6. Szkolenie i doskonalenie zawodowe kadry pomocy społecznej	34
1.6. Realizacja kluczowych zadań wynikających z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych	36
1.6.1. Podział środków finansowych z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na zadania z zakresu rehabilitacji społecznej	36
1.6.1.1. Współpraca z organizacjami pozarządowymi	38
1.6.1.2. Działalność warsztatów terapii zajęciowej	40
1.6.2. Realizacja programów finansowanych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	41
1.6.2.1. Program „Aktywny samorząd”	42
1.6.2.2. Program „Samodzielność – Aktywność - Mobilność” Mieszkanie dla absolwenta	44
1.6.2.3. Program „Samodzielność – Aktywność - Mobilność” Dostępne mieszkanie	45
1.6.2.4. Program „Zajęcia klubowe w WTZ”	46
1.6.2.5. Program „Wyrównywanie różnic między regionami III”	47
1.7. Realizacja programów finansowanych ze środków Funduszu Solidarnościowego	49
1.7.1. Program „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024	50
1.7.2. Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024	52
1.8. Realizacja działań w „Oazie aktywności”	55
2. Sprawozdanie z działalności jednostek organizacyjnych pomocy społecznej	63
2.1. Dom Pomocy Społecznej im. Papieża Jana Pawła II w Gorzycach	63
2.2. Dom Pomocy Społecznej Zgromadzenia Sióstr Opatrzności Bożej w Wodzisławiu Śląskim	72
2.3. Powiatowy Ośrodek Wsparcia PERŁA w Wodzisławiu Śląskim	79

2.4.	Ośrodek Wsparcia w Połomi	87
2.5.	Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Wodzisławiu Śląskim	95
2.6.	Warsztat Terapii Zajęciowej w Gorzycach.....	103
2.7.	Warsztat Terapii Zajęciowej w Wodzisławiu Śląskim	109
3.	Wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej.....	114
4.	Podsumowanie	115

1. Sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wodzisławiu Śląskim

1.1. Wstęp

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jest jednostką powołaną do realizacji zadań powiatu w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, a także wspierania osób z niepełnosprawnością, osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, ze szczególnym uwzględnieniem niezbędnych potrzeb środowiska lokalnego.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie to instytucja pomocy społecznej, której zadaniem jest wspieranie, wspomaganie, a także umożliwianie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, z wykorzystaniem ich własnych zasobów i możliwości.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie dąży do zapobiegania trudnym sytuacjom, poprzez podejmowanie działań zmierzających do życiowej samodzielności osób i rodzin, a także zmierza do ich integracji ze środowiskiem lokalnym.

Priorytetową rolą Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie jest rozwiązywanie i minimalizowanie głównych problemów społecznych występujących w powiecie, takich jak: kryzysy rodzinne, przemoc, ubóstwo, niepełnosprawność, problemy osób starszych.

Działalność Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w 2024 r. skupiała się na trzech najważniejszych obszarach: pomocy społecznej, rehabilitacji społecznej osób z niepełnosprawnościami, a także pieczy zastępczej.

Centrum pełni również rolę koordynatora systemu wsparcia na terenie powiatu. Opiera swą działalność o wielopłaszczyznową współpracę najważniejszych podmiotów publicznych, które zajmują się problematyką społeczną.

Współpraca jednostek, podmiotów działających na rzecz określonych grup społecznych powoduje większą skuteczność podejmowanych działań zmierzających do poprawy życia społecznego.

Sprawozdanie podsumowuje zarówno działalność Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wodzisławiu Śląskim, jak również jednostek organizacyjnych działających w obszarze polityki społecznej na terenie Powiatu Wodzisławskiego.

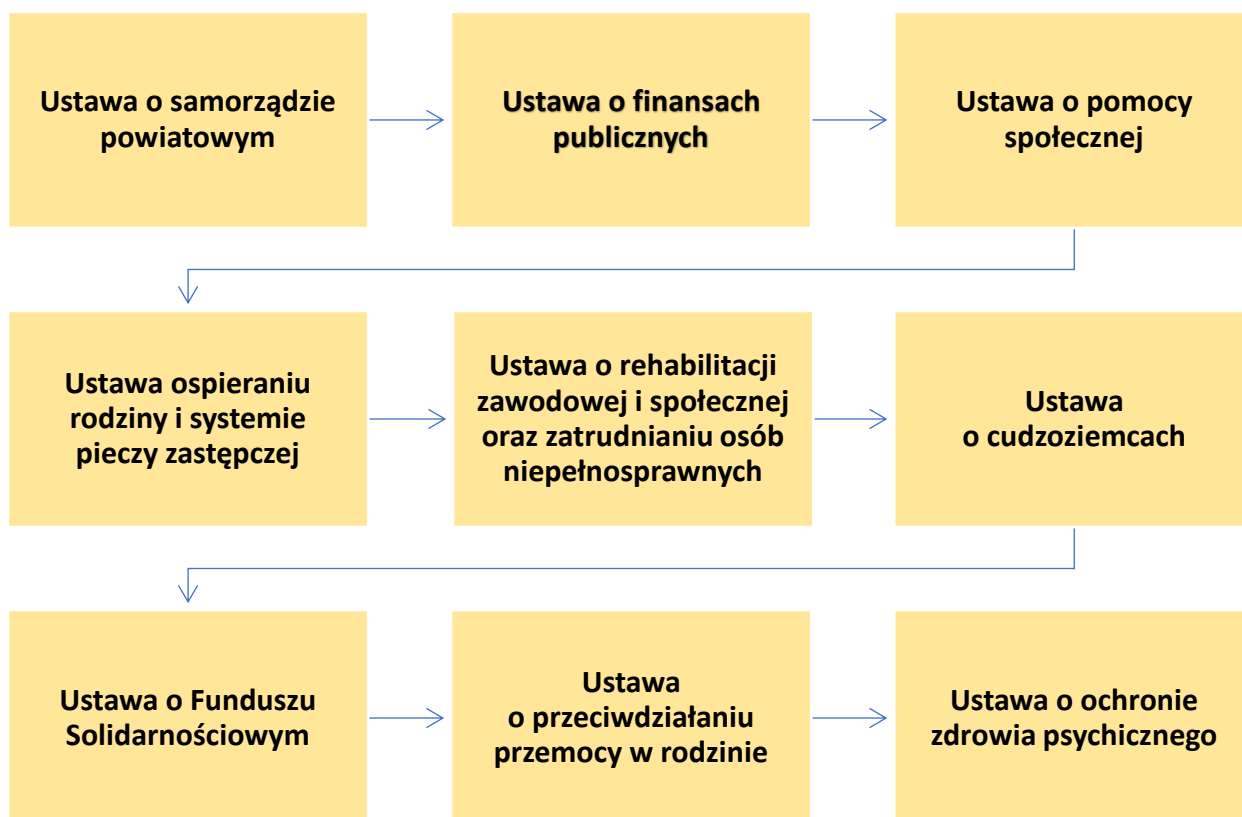
Rysunek 1: Otoczenie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wodzisławiu Śląskim

1.2. Podstawa prawna działania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wodzisławiu Śląskim

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie działa na podstawie obowiązującego prawa, w szczególności w oparciu o ustawy oraz przepisy wykonawcze.

Rysunek 2: Podstawa prawna działania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wodzisławiu Śląskim

1.3. Struktura organizacyjna Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wodzisławiu Śląskim

Podstawowym ogniwem struktury pomocy społecznej w Powiecie Wodzisławskim jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, którego główny zakres świadczonych usług to: działania na rzecz osób z niepełnosprawnościami, osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz dzieci i rodzin.

Ponadto Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jest organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej, a także nadzoruje działalności jednostek organizacyjnych takich: jak ośrodki wsparcia, domy pomocy społecznej, warsztaty terapii zajęciowej.

Regulamin organizacyjny Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie określa szczegółowo wewnętrzną organizację jednostki, a także zakresy działania komórek organizacyjnych.

Realizacja zadań była możliwa dzięki zatrudnionej, wyspecjalizowanej kadrze. Na koniec 2024 roku w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie zatrudnionych było na podstawie umowy o pracę 38 pracowników, w łącznym wymiarze 36,325 etatu.

Struktura kadry przedstawiała się następująco:

- 13 osób stanowiła kadra realizująca zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej, wśród których: 3 osoby zatrudnione na stanowiskach kierowniczych (w tym 1 osoba posiadała specjalizację z organizacji pomocy społecznej), 10 osób to pozostała kadra - personel merytoryczny,
- 20 osób stanowiła kadra realizująca zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w tym: 2 osoby zatrudnione na stanowiskach kierowniczych (1 z nich posiadała specjalizację z organizacji pomocy społecznej), 18 osób to pozostała kadra merytoryczna (1 pracownik posiadał specjalizację I stopnia z zakresu pracy socjalnej),

- 5 osób to kadra realizująca między innymi zadania wynikające z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, w tym 1 osoba na stanowisku kierowniczym. Spośród zatrudnionych w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie pracowników:
- 29 posiadało wykształcenie wyższe,
- 9 posiadało wykształcenie średnie.

Pracownicy stale podwyższają swoje kwalifikacje zawodowe i doskonalą umiejętności uczestnicząc w szkoleniach i różnych formach doskonalenia.

1.4. Plan finansowy jednostki

Na plan finansowy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wodzisławiu Śląskim składają się środki własne powiatu oraz środki z dotacji celowych.

Plan finansowy jednostki w 2024 roku wynosił: 15 497 481,32 zł.

Tabela 1: Plan finansowy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wodzisławiu Śląskim

Źródło finansowania	Plan finansowy 2023 rok	Plan finansowy 2024 rok
całkowity budżet, w tym:	12 478 676,00	15 497 481,32
działalność bieżąca PCPR	2 192 670,00	2 488 172,82
piecza zastępcza	10 015 466,00	12 584 647,20
środki finansowe pozyskane w ramach: Funduszu Pracy	270 540,00	424 661,30

c. d. Tabela 1: Plan finansowy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wodzisławiu Śląskim

pozostałe, pozyskane środki: z Funduszu Solidarnościowego (środki te nie wchodzą w plan)		
„Opieka wychowawcza” (bez kosztów obsługi)	76 800,00	124 800,00
„Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” (bez kosztów obsługi)	586 800,00	491 640,00
pozostałe, pozyskane środki: z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, (środki te nie wchodzą w plan)		
„Aktywny Samorząd”	785 800,00	957 256,00
„Zajęcia klubowe w WTZ”	67 980,00	122 100,00
„Program wyrównywania różnic między regionami III” w obszarze B	113 692,00	457 425,83
Moduł I programu „Pomoc obywatelom Ukrainy z niepełnosprawnością”	10 000,00	-
„Samodzielność – Aktywność -Mobilność!”- Mieszkania dla absolwenta	107 372,49	95 591,49

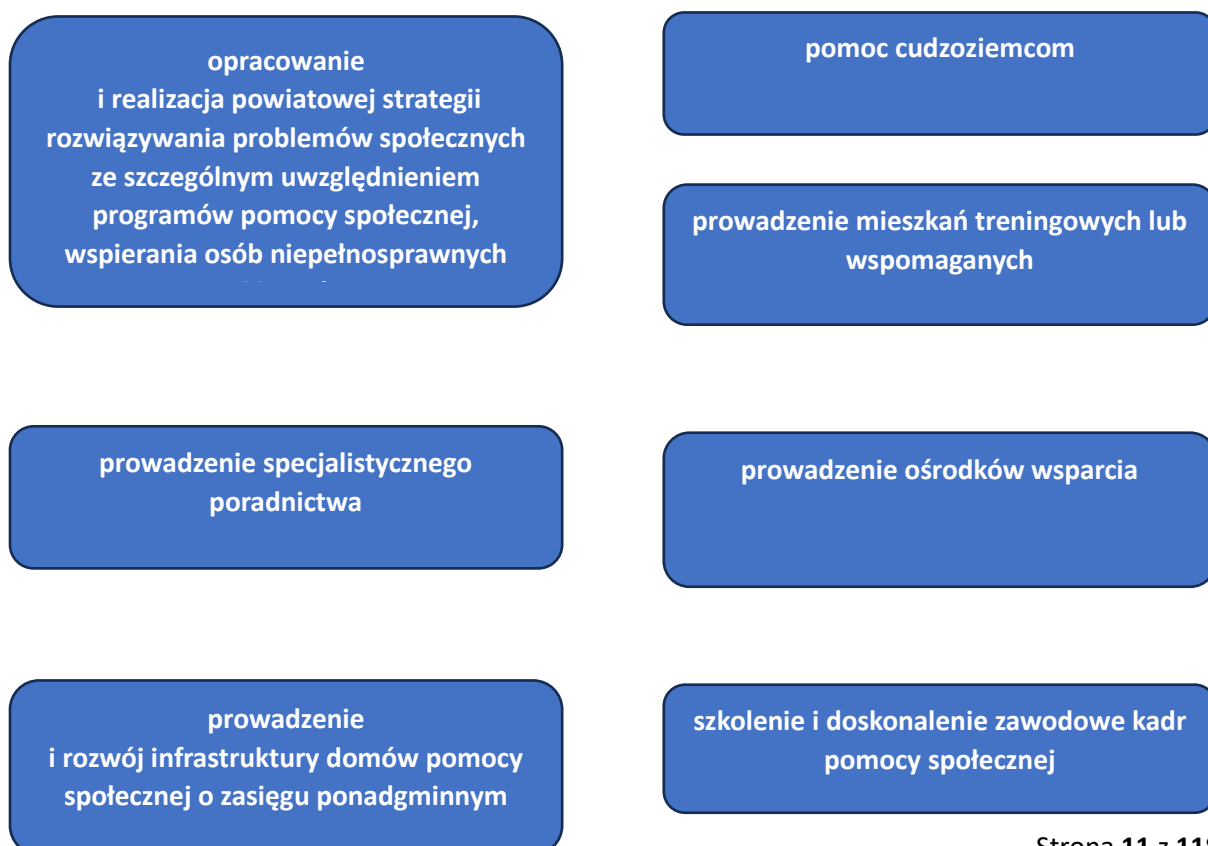
c. d. Tabela 1: Plan finansowy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wodzisławiu Śląskim

„Samodzielność- Aktywność- Mobilność!”- Dostępne mieszkanie	100 738,38	100 738,38
Razem	1 849 182,87	2 349 551,70

1.5. Realizacja kluczowych zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej

Najważniejsze zadania własne powiatu wynikające z ustawy o pomocy społecznej, które realizowane są przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wodzisławiu Śląskim zostały zaprezentowane na poniższym rysunku.

Rysunek 3: Zadania własne powiatu wynikające z ustawy o pomocy społecznej

1.5.1. Strategie i programy pomocy społecznej

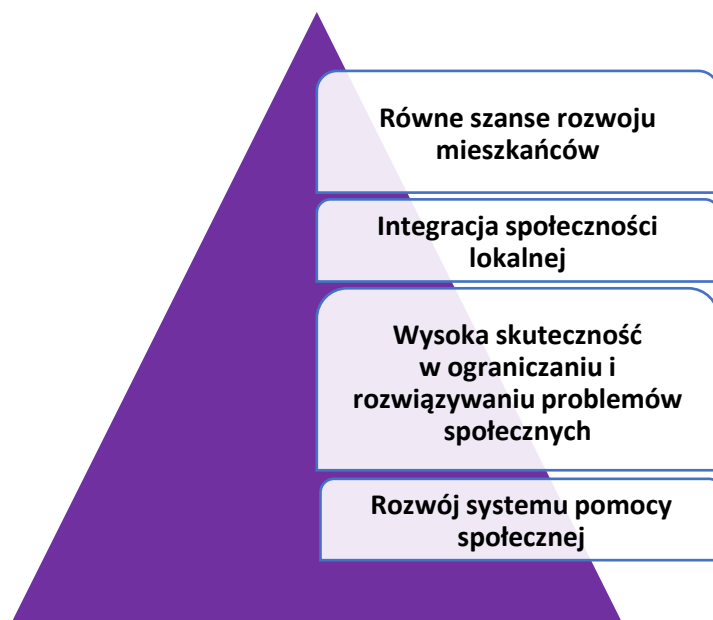
1.5.1.1. Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016 – 2026

Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych została przyjęta Uchwałą Rady Powiatu Wodzisławskiego Nr XII/132/2015 z dnia 29 października 2015 r. jako wyraz długofalowej polityki społecznej władz Powiatu Wodzisławskiego, mającej na celu dążenie do poprawy warunków życia mieszkańców oraz tworzenia optymalnych warunków do ich aktywizacji. Dokument ten zawiera obok diagnozy, wizję, cele strategiczne, cele szczegółowe oraz kierunki i przedsięwzięcia, których wdrożenie w znaczny sposób przyczynia się do rozwiązywania problemów społecznych i minimalizuje społeczne skutki zachodzących zmian.

Zasadą realizacji strategii jest zachowanie równowagi między działaniami pomocowymi, a działaniami aktywizującymi opartymi na współpracy podmiotów zarówno publicznych jak i prywatnych, w szczególności organizacji non-profit, działających w obszarze polityki społecznej.

Cele strategiczne oraz powiązane z nimi cele operacyjne odnoszą się do czterech podstawowych zagadnień decydujących o aktualnej i perspektywicznej sytuacji społecznej Powiatu Wodzisławskiego. Zagadnienia te wynikają z ustalonych priorytetów, co obrazuje poniższy rysunek.

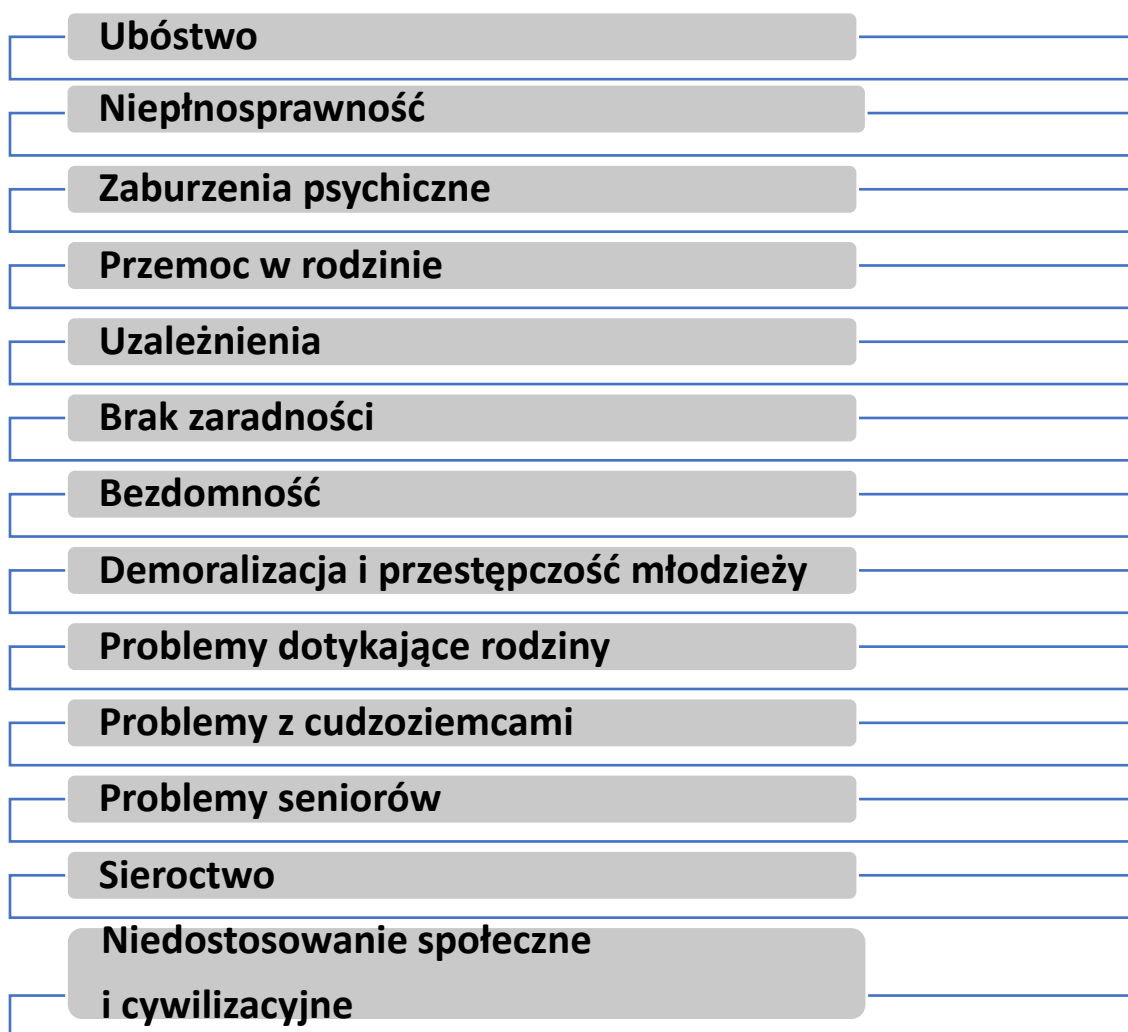
Rysunek 4: Cele strategiczne Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016 – 2026

Strategia rozwiązywania problemów społecznych wymaga wdrażania poprzez podejmowanie konkretnych działań, których realizacja przekłada się na osiągnięcie celów strategicznych i operacyjnych.

Strategia wskazuje również na problemy społeczne, pojawiające się na terenie Powiatu Wodzisławskiego. Ponadto przedstawione zostały propozycje przedsięwzięć i projektów zorientowanych na rozwiązywanie konkretnych problemów społecznych przedstawionych w Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.

Rysunek 5: Problemy społeczne Powiatu Wodzisławskiego

Opracowanie konkretnych programów pozwoliło na realizację celów operacyjnych zawartych w strategii. Programy te były tworzone i realizowane poprzez podmioty samorządu lokalnego, podmioty pomocy społecznej, podmioty rynku pracy i inne z obszaru polityki społecznej.

W roku 2024 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie realizowało programy na rzecz osób z niepełnosprawnościami finansowane z:

- 1) Funduszu Solidarnościowego,
- 2) Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- 3) Funduszu Pracy.

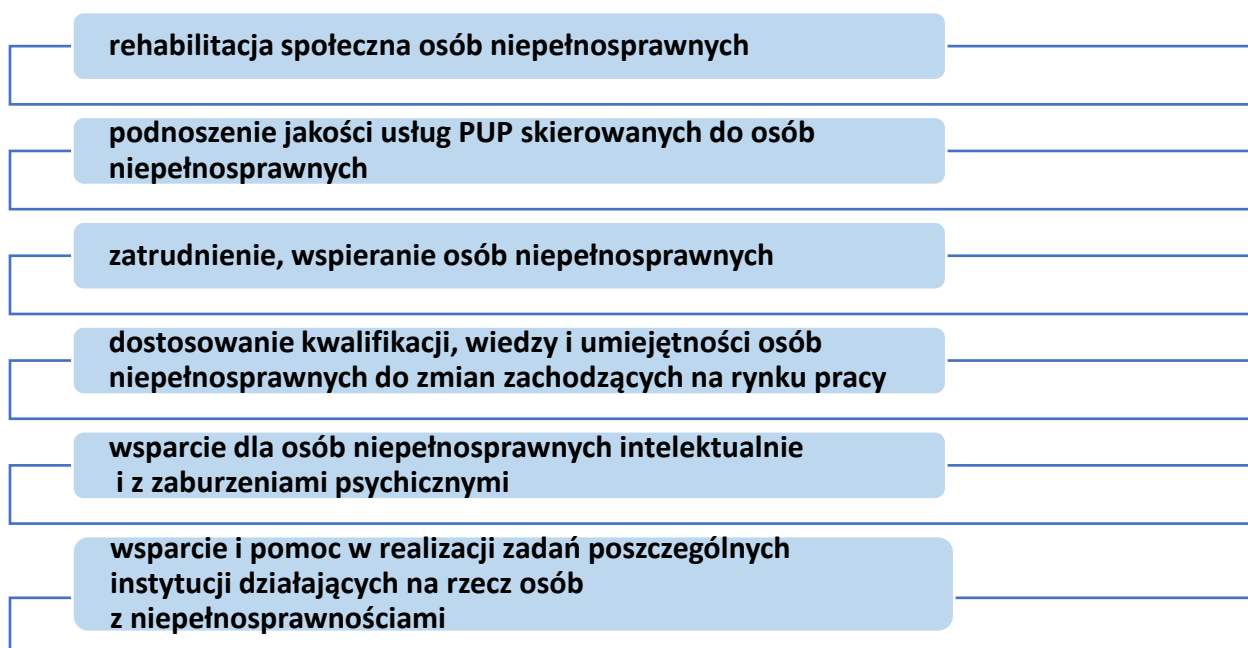
1.5.1.2. Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2016 – 2026

Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych został przyjęty Uchwałą Rady Powiatu Wodzisławskiego Nr XV/169/2016 z dnia 28 stycznia 2016 r. Niniejszy program zawiera założenia Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016 - 2026, przyjętej Uchwałą Rady Powiatu Wodzisławskiego Nr XII/ 132/2015 z dnia 29 października 2015 r. Wsparcie dla osób z niepełnosprawnością powinno być realizowane na kilku płaszczyznach: na płaszczyźnie rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz poszanowania i przestrzegania praw tych osób. Różnorodne aspekty wsparcia zawarte w Powiatowym Programie Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych mają na celu tworzenie dogodnych warunków dla osób z niepełnosprawnościami, tak aby mogły stać się niezależne, w pełni zintegrowane ze społecznością.

Celem strategicznym programu jest wskazanie priorytetów mających na celu wspieranie mieszkańców Powiatu Wodzisławskiego z niepełnosprawnością poprzez umożliwienie im pełnoprawnego uczestnictwa w życiu społecznym i zawodowym, do których należą równe szanse rozwoju osób z niepełnosprawnościami, a także wysoka skuteczność w ograniczaniu i rozwiązywaniu ich problemów.

Cele operacyjne stanowią przykład tych, do osiągnięcia których dąży się za pośrednictwem rzeczywistych programów działań i procedur. Określają one również kierunek działań poszczególnych jednostek organizacyjnych, organizacji pozarządowych oraz osób działających na rzecz osób z niepełnosprawnościami.

Rysunek 6: Cele szczegółowe Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób
Niepełnosprawnych na lata 2016 - 2026

Cele określone w programie, były realizowane między innymi w oparciu o środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych zgodnie z algorytmem i dofinansowane zostały następujące zadania:

- 1) dofinansowanie działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej w Wodzisławiu Śląskim oraz Gorzycach,
- 2) dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze oraz sprzęt rehabilitacyjny,
- 3) dofinansowanie uczestnictwa osób z niepełnosprawnością w turnusach rehabilitacyjnych,
- 4) dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się,
- 5) dofinansowanie zadań z zakresu sportu, kultury, rekreacji i turystyki,
- 6) dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej.

Organem opiniującym – doradczym w zakresie podziału środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, jest Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych, która dokonuje również analizy stopnia realizacji poszczególnych celów programu.

Ponadto w 2024 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wodzisławiu Śląskim realizowało również programy adresowane do osób z niepełnosprawnościami, a finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i Funduszu Solidarnościowego:

- 1) „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego
- edycja 2024 – środki Funduszu Solidarnościowego,
- 2) „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2024 - środki Funduszu Solidarnościowego,
- 3) „Aktywny samorząd” – środki PFRON,
- 4) „Program wyrównywania różnic między regionami III” – obszar B
– środki PFRON,
- 5) „Samodzielność – Aktywność – Mobilność” – Mieszkanie dla absolwenta
– środki PFRON,
- 6) „Samodzielność – Aktywność – Mobilność” – Dostępne mieszkanie
– środki PFRON,
- 7) Zajęcia klubowe w WTZ – środki PFRON.

Osoby z niepełnosprawnością stanowią grupę osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, gdyż przyjmują zazwyczaj bierną postawę albo zupełnie wycofują się z życia społecznego i zawodowego.

Istotny wpływ na pełną integrację osób z niepełnosprawnością ze społeczeństwem jak również na poprawę warunków i jakość życia ma

współpraca instytucji samorządowych z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób z niepełnosprawnością.

Powiatowy program daje szansę na efektywniejsze wykorzystanie pomysłów, posiadanych zasobów, środków finansowych, a także infrastruktury. Działania te mają na celu skuteczniejsze rozwiązywanie problemów, a przede wszystkim zaspokajanie potrzeb osób z niepełnosprawnością.

1.5.1.3. Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Wodzisławskim na lata 2021 – 2025

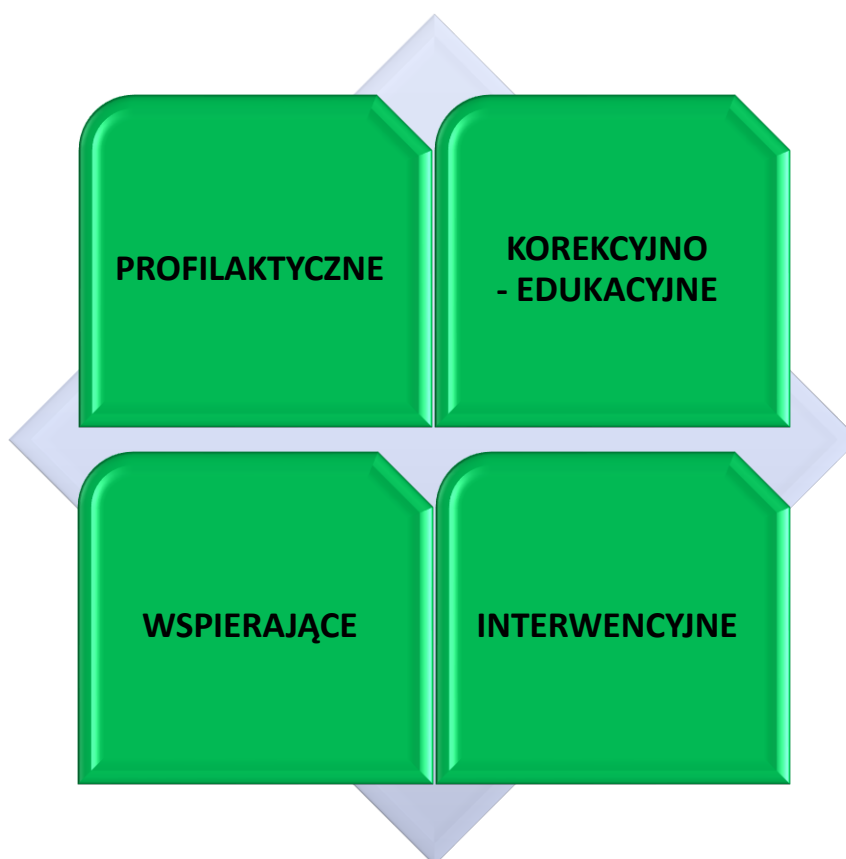
Uchwałą Rady Powiatu Wodzisławskiego z dnia 27 maja 2021 r.

Nr XXIX/302/2021 został przyjęty Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Wodzisławskim, którego opracowanie wynika bezpośrednio z nałożonego na powiat obowiązku określonego w art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Celem opracowanego dokumentu jest przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie na terenie Powiatu Wodzisławskiego, w tym przygotowanie zasad i działań umożliwiających osobom doznającym przemocy powrót do godnego życia, a sprawcom, poprzez działania edukacyjne i korekcyjne, powstrzymanie się od zachowań przemocowych.

Program określa cztery zakresy podstawowych działań skierowanych do różnych grup odbiorców, w tym także profesjonalistów, co odzwierciedla poniższa grafika.

Rysunek 7: Działania skierowane do różnych kategorii odbiorców

Celem strategicznym programu jest ograniczenie zjawiska przemocy w rodzinie w powiecie wodzisławskim, poprzez systematycznie realizowane, aktywne wzmacnianie sieci wsparcia społecznego na poziomie działań profilaktycznych, wspierających i interwencyjnych.

Aby tworzyć sieć wsparcia społecznego dla rodzin zagrożonych i doświadczających przemocy w rodzinie program przewiduje interdyscyplinarną współpracę służb i innych podmiotów, które wspólnie dążą do osiągnięcia celów szczegółowych.

Działania profilaktyczne:

- 1) podnoszenie świadomości i wiedzy społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie,

- 2) wzmacnianie działań profilaktycznych realizowanych przez instytucje, podmioty i organizacje pozarządowe działające na rzecz ograniczenia zjawiska przemocy w rodzinie,
- 3) podnoszenie jakości proponowanych usług na rzecz ograniczenia zjawiska przemocy w rodzinie,
- 4) podnoszenie kompetencji służb i przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu osób realizujących zadania w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 5) upowszechnienie informacji na temat miejsc i oferty wsparcia dla osób doświadczających i stosujących przemoc w rodzinie oraz świadków.

Działania ochronne:

- 1) ochrona i pomoc osobom doświadczającym przemocy w rodzinie poprzez upowszechnianie i edukowanie w zakresie możliwych form uzyskania pomocy,
- 2) wspieranie istniejącej infrastruktury oraz rozwój nowych podmiotów i organizacji pozarządowych działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Działania interwencyjne i reagowanie służb:

- 1) uzyskanie schronienia w sytuacji kryzysu w rodzinie wynikającego z przemocy,
- 2) uzyskanie wsparcia w Punkcie Interwencji Kryzysowej,
- 3) wzmocnienie kompetencji służb w zakresie diagnozy i podejmowania interwencji w rodzinie doświadczającej przemocy.

1.5.2. Prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym

Domy pomocy społecznej są instytucjonalną formą opieki, która jest sprawowana całodobowo. Pobyt w domu pomocy społecznej jest świadczeniem niepieniężnym pomocy społecznej. Prawo do zamieszkania w domu pomocy społecznej mają osoby, które z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, nie mogą samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, którym nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych. Domy pomocy społecznej zastępują rodzinę w jej funkcjach opiekuńczych w stosunku do wymagającego całodobowej opieki członka rodziny w sytuacji, w której tej rodziny brak lub nie jest ona w stanie z tej funkcji się wywiązać.

Pobyt w domu jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania. Mieszkańcy opłacają pobyt zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, jednak nie więcej niż 70% swojego dochodu. Pozostałą część odpłatności ponosi rodzina lub gmina.

W Powiecie Wodzisławskim zadanie to realizowane jest przez:

- 1) Dom Pomocy Społecznej im. Papieża Jana Pawła II w Gorzycach – dom dla osób niepełnosprawnych fizycznie i osób w podeszłym wieku,
- 2) Dom Pomocy Społecznej Zgromadzenia Sióstr Opatrzności Bożej w Wodzisławiu Śląskim - dom dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie oraz dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie.

Zespół pomocy instytucjonalnej i postępowań administracyjnych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wodzisławiu Śląskim realizuje zadania związane z działalnością domów pomocy społecznej poprzez wydawanie decyzji dotyczących umieszczenia w domach pomocy społecznej na terenie naszego Powiatu. W 2024 roku łącznie do domów pomocy społecznej skierowano

40 osób. Ponadto zespół pomocy instytucjonalnej i postępowań administracyjnych zajmuje się wydawaniem decyzji o:

- 1) odpłatności i zmieniających odpłatność za pobyt osób umieszczonych w domach pomocy społecznej przed 2004 r., na tzw. „starych zasadach”
- 2) uchyleniu - uchylenie decyzji o umieszczeniu z powodu powrotu do środowiska lub przeniesienia do innego domu pomocy społecznej lub uchylenie decyzji o odpłatności,
- 3) umorzeniu postępowania administracyjnego.

Do zadań zespołu należy również podział środków z dotacji przyznawanych z budżetu państwa związanych z dofinansowaniem działalności domów pomocy społecznej - dofinansowanie utrzymania mieszkańców domów pomocy społecznej przejętych przed dniem 1 stycznia 2004 r. oraz ze skierowaniami wydanymi przed tym dniem.

Tabela 2: Rodzaj i liczba wydanych decyzji administracyjnych do domów pomocy społecznej

Rodzaj decyzji	Liczba decyzji
decyzje o umieszczeniu	40
decyzje o odpłatności i zmieniające odpłatność	44
decyzje uchylające	20
decyzje umarzające postępowanie administracyjne	6
Razem	110

1.5.3. Prowadzenie ośrodków wsparcia

Ośrodki wsparcia świadczą usługi skierowane do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych. Usługi te udzielane są poza miejscem

zamieszkania w trybie dziennym.

Na terenie naszego Powiatu funkcjonują ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, są to: Powiatowy Ośrodek Wsparcia PERŁA w Wodzisławiu Śląskim oraz Ośrodek Wsparcia w Połomi prowadzony na zlecenie Powiatu Wodzisławskiego przez Caritas Archidiecezji Katowickiej. Powiat prowadzi również Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Wodzisławiu Śląskim, który realizuje zadania w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej. Prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia jest zadaniem z zakresu administracji rządowej realizowanym przez samorząd powiatowy.

Zespół pomocy instytucjonalnej i postępowań administracyjnych wydaje decyzje dotyczące skierowań osób do ośrodków dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

W 2024 roku łącznie do ośrodków wsparcia wydano 71 decyzji:

- 1) kierujących i kierujących na zastępstwo,
- 2) uchylających pobyt z powodu rezygnacji,
- 3) o odmowie skierowania do ośrodka ,
- 4) o umorzeniu postępowania administracyjnego.

Do zadań zespołu należy również podział środków z dotacji przyznawanych z budżetu państwa związanych z finansowaniem działalności ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Tabela 3: Rodzaj i liczba decyzji administracyjnych do ośrodków wsparcia

Rodzaj decyzji	Liczba decyzji
decyzje kierujące i kierujące na zastępstwo	71
decyzje o odmowie skierowania do ośrodka	6

c. d. Tabela 3: Rodzaj i liczba decyzji administracyjnych do ośrodków wsparcia

decyzje umarzające postępowanie administracyjne	1
Razem	78

1.5.4. Prowadzenie mieszkań treningowych i wspomaganych

Mieszkania treningowe i wspomagane są jedną z form pomocy społecznej dedykowaną osobom, które wymagają częściowego wsparcia w przygotowaniu do prowadzenia samodzielnego życia rodzinnego, społecznego i zawodowego. Priorytetowym celem pobytu w mieszkaniu jest usamodzielnienie osoby, która w nim przebywa.

W 2018 roku powstały mieszkania chronione treningowe oraz mieszkania chronione wspierane.

W związku z nowelizacją ustawy o pomocy społecznej w 2023 r. zmianie uległa nazwa tej formy wsparcia na mieszkania treningowe i mieszkania wspomagane.

Mieszkania treningowe i wspomagane funkcjonują w ramach struktury organizacyjnej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie jako jedno z zadań Zespołu Pomocy Instytucjonalnej i Postępowań Administracyjnych. Zespół zajmuje się obsługą organizacyjną i administracyjną mieszkań zgodnie ze standardem wskazanym w ustawie o pomocy społecznej oraz rozporządzeniu w sprawie mieszkań treningowych i wspomaganych, z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb mieszkańców.

Do zadań zespołu należy między innymi organizacja pracy specjalistów na rzecz mieszkańców, w taki sposób, aby mieszkańcy prowadzili niezależne życie przy ich niezbędnym wsparciu.

Zespół ponadto prowadzi postępowania administracyjne, których konsekwencją jest wydawanie decyzji administracyjnych w sprawie:

- 1) skierowania,
- 2) odpłatności za pobyt,
- 3) uchylenia pobytu w mieszkaniach,
- 4) umarzenia postępowania administracyjnego.

Tabela 4: Rodzaj i liczba wydanych decyzji do mieszkań treningowych i wspomaganych

Rodzaj decyzji	Liczba decyzji
decyzje kierujące na pobyt w mieszkaniu treningowym i wspomagany	31
decyzje odpłatności za pobyt w mieszkaniu treningowym i wspomagany	146
decyzje uchylające pobyt	3
decyzje umarzające postępowanie	1
Razem	181

Mieszkania treningowe i wspomagane mieszczą się na ulicy Wolności 24 w Wodzisławiu Śląskim, w budynku zapewniającym spokój i bezpieczeństwo. Każdy Mieszkaniec ma do dyspozycji pokój z łazienką. Pokój wyposażony jest w niezbędny sprzęt. W budynku mieszczą się dwie kuchnie z pełnym wyposażeniem w sprzęt AGD umożliwiające Mieszkańcom przygotowywanie posiłków.

Ponadto do użytku Mieszkańców zostały przeznaczone pomieszczenia ogólnodostępne takie jak: salony, świetlica, spiżarnia, pralnia, garderoby, piwnice. Mieszkania treningowe i wspomagane są pozbawione barier architektonicznych, wyposażone są w platformę przyschodową na zewnątrz budynku oraz windę wewnątrz umożliwiającą dostęp na wszystkie kondygnacje. Mieszkania treningowe i wspomagane posiadają również biuro przeznaczone dla pracowników oraz specjalistów. Pomieszczenie to służy m. in. do prowadzenia rozmów indywidualnych z Mieszkańcami oraz pełnienia dyżurów

przez pracowników lub specjalistów. Zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej w sprawie mieszkań treningowych i wspomaganych, specjaliści pełnią 3 godzinne dyżury, codziennie przez 7 dni w tygodniu, w ramach umów cywilno – prawnych.

Do mieszkań treningowych kierowani są wychowankowie opuszczający rodzinną i instytucjonalną pieczę zastępczą z terenu Powiatu Wodzisławskiego lub usamodzielniani wychowankowie przebywający na terenie innych powiatów, dla których Powiat Wodzisławski był ostatnim miejscem zamieszkania.

W celu umożliwienia mieszkańcom prowadzenia niezależnego życia w mieszkaniach treningowych świadczy się usługi bytowe, pracę socjalną oraz naukę w obszarze rozwijania lub utrwalania niezależności, sprawności w zakresie samoobsługi, pełnienia ról społecznych w integracji ze społecznością lokalną.

Mieszkanie treningowe daje możliwość:

- 1) ćwiczenia samodzielności we wszystkich aspektach życia codziennego,
- 2) uczenia ponoszenia konsekwencji za podejmowane przez siebie decyzje,
- 3) uczenia efektywnego zarządzania czasem,
- 4) trenowania umiejętności praktycznych związanych z prowadzeniem gospodarstwa domowego,
- 5) wzmacniania działań w zakresie utrzymania higieny osobistej oraz estetycznego wyglądu,
- 6) nauki zarządzania czasem wolnym, rozwijanie i podtrzymywanie zainteresowań,
- 7) nauki zasad współżycia społecznego, pomoc w rozwiązywaniu konfliktów,
- 8) nauki dysponowania środkami finansowymi i zarządzania budżetem domowym,

- 9) aktywizacji zawodowej bądź edukacji,
- 10) radzenia sobie z emocjami, poprawy stanu emocjonalnego.

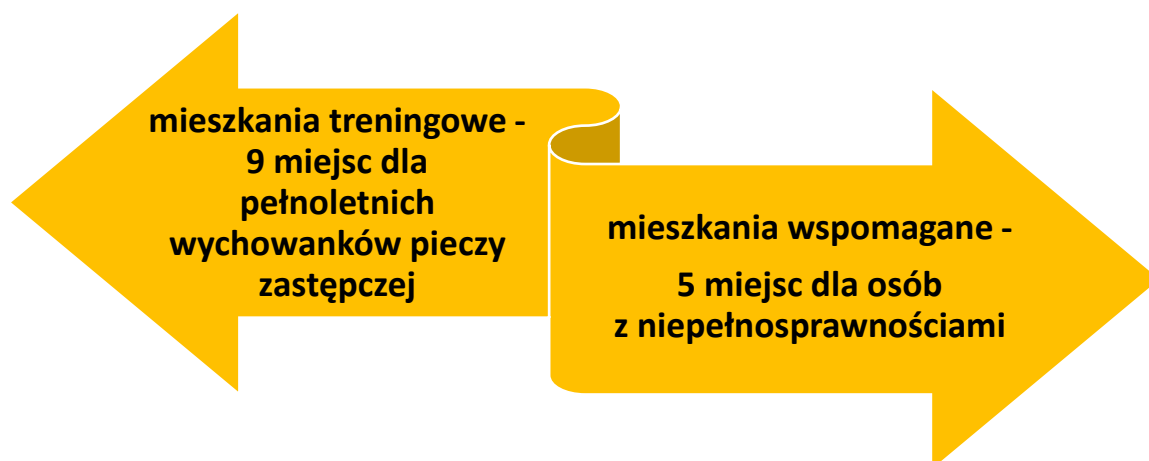
Do mieszkań wspomaganych kierowane są osoby z niepełnosprawnością, w szczególności uczestnicy powiatowych ośrodków wsparcia, warsztatów terapii zajęciowej, będące mieszkańcami Powiatu Wodzisławskiego. W wyjątkowo uzasadnionych przypadkach, w sytuacji dysponowania wolnymi miejscami, do mieszkań kierowane mogą być osoby z niepełnosprawnością objęte innymi formami wsparcia na terenie Powiatu Wodzisławskiego.

W mieszkaniach wspomaganych świadczy się usługi bytowe, pracę socjalną oraz pomoc w wykonywaniu czynności niezbędnych w codziennym funkcjonowaniu i realizacji kontaktów społecznych, w celu utrzymania lub rozwijania niezależności osoby na poziomie jej psychofizycznych możliwości.

Mieszkania wspomagane:

- 1) umożliwiają przygotowanie do pełnej samodzielności poprzez doskonalenie umiejętności prowadzenia samodzielnego gospodarstwa domowego, radzenia sobie z problemami codziennego życia, rozporządzania własnymi środkami finansowymi,
- 2) pomagają w integracji ze środowiskiem lokalnym poprzez rozwój umiejętności prawidłowego wchodzenia w relacje społeczne,
- 3) wspomagają w poszukiwaniu pracy i pozyskaniu samodzielnego mieszkania,
- 4) stwarzają możliwości do nabywania umiejętności samodzielnego rozwiązywania trudności życiowych, emocjonalnych, rodzinnych,
- 5) pomagają w rozwijaniu umiejętności planowania i wykorzystania czasu wolnego,
- 6) uczą ponoszenia konsekwencji własnych decyzji i działań.

Rysunek 8: Typy mieszkań oraz ich adresaci

Celem pobytu w mieszkaniu treningowym i wspomaganim jest usamodzielnienie osoby, która w nim przebywa. Specjaliści, którzy pracowali z mieszkańcami motywowali ich do podejmowania starań w kierunku aktywizacji zawodowej, dalszego kształcenia i podnoszenia kwalifikacji zawodowych, podjęcia starań o uzyskanie lokalu mieszkalnego z zasobów miasta. Ponadto wspierali mieszkańców w rozwiązywaniu spraw codziennych i urzędowych.

Rodzaj i zakres usług świadczonych w mieszkaniu treningowym i wspomaganim jest dostosowany do indywidualnych potrzeb mieszkańców przy uwzględnieniu zapisów zawartych w:

- 1) indywidualnych programach wsparcia oraz w kontraktach mieszkaniowych – w przypadku mieszkań wspomaganych,
- 2) indywidualnych programach usamodzielnienia oraz w kontraktach mieszkaniowych – w przypadku mieszkań treningowych.

W ramach podejmowanych działań organizowano spotkania świąteczne, integracyjne, okolicznościowe tj. święto pieczonego ziemniaka, ogniska dla wszystkich mieszkańców, mecz oraz cykliczne spotkania z kierownikiem Zespołu

Pomocy Instytucjonalnej i Postępowań Administracyjnych.

Rokrocznie organizowane jest spotkanie opłatkowe dla mieszkańców oraz osób, które opuściły mieszkania i usamodzielnili się na przełomie minionych lat.

Przygotowując mieszkańców mieszkań treningowych i wspomaganych do samodzielności kładziono szczególny nacisk na profilaktykę i bezpieczeństwo w każdym wymiarze ich życia. Kontynuowano zatem współpracę z Komendą Powiatową Policji oraz dzielnicowymi, której celem było prowadzenie szeregu działań profilaktycznych oraz wsparcie mieszkańców w ich codziennym życiu.

Rozegrano pierwszy „Integracyjny Mecz Siatkówki” pomiędzy Komendą Powiatową Policji w Wodzisławiu Śląskim, a mieszkańcami mieszkań treningowych i wspomaganych oraz wychowankami Powiatowego Domu Dziecka w Gorzyczkach oraz Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej w Gorzyczkach jako podsumowanie działalności profilaktycznej.

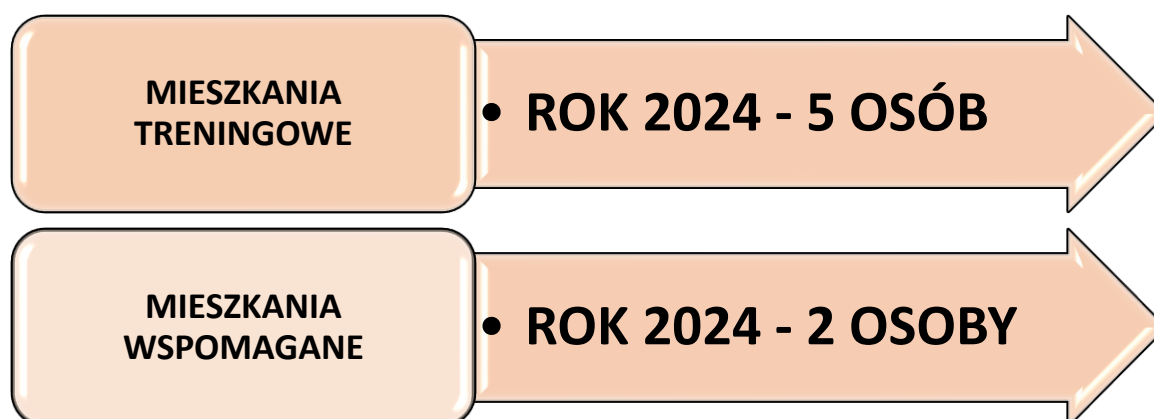
Mieszkańcy mieli również możliwość korzystania ze wsparcia psychologa lub psychoterapeuty, w sytuacjach tego wymagających.

Tabela 5: Liczba mieszkańców z podziałem na typy mieszkań stan na 31.12.2024 r.

Typ mieszkania	2023 rok	2024 rok
Mieszkanie treningowe	7	5
Mieszkanie wspomagane	3	2

Celem nadrzędnym mieszkań jest usamodzielnienie mieszkańców i zapewnienie samodzielnego życia.

Rysunek 9: Liczba osób, które opuściły mieszkania

W roku 2024 usamodzielniało się 7 osób, z czego 2 osoby z niepełnosprawnością oraz 5 wychowanków pieczy zastępczej. Mieszkańcy wyprowadzili się między innymi do lokali z zasobów miasta, a także podjęli decyzję o komercyjnym najmie lokalu.

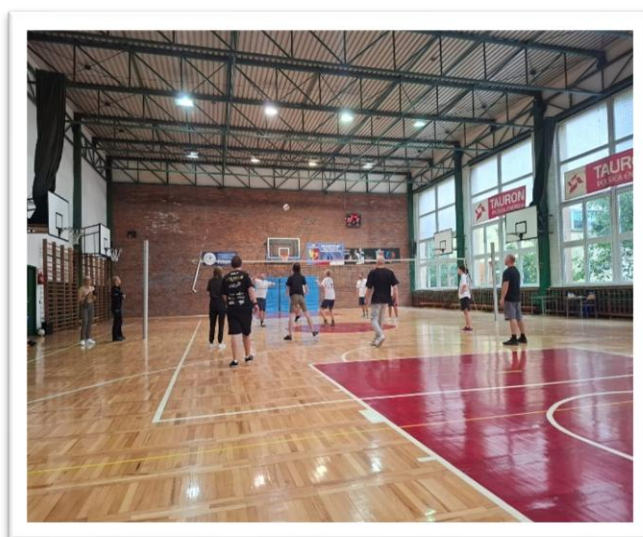
To efekt pracy specjalistów, którzy wypracowali wspólnie z mieszkańcami pewność w podejmowaniu własnych, suwerennych decyzji życiowych.

Galeria:

Budynek mieszkań

**„Mecz
integracyjny
Siatkówki”**

**Spotkanie
opłatkowe**

**Święto
pieczonego
ziemniaka**

1.5.5. Poradnictwo specjalistyczne i interwencja kryzysowa

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wodzisławiu Śląskim, zgodnie z art. 46 i 47 ustawy o pomocy społecznej realizuje zadania w zakresie poradnictwa specjalistycznego oraz interwencji kryzysowej, w ramach działającego Punktu Interwencji Kryzysowej.

Kryzys to szczególnie trudne doświadczenie, które często przekracza możliwości samodzielnego radzenia sobie z nim osób, które go doświadczają.

Celem interwencji kryzysowej jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie z trudnymi sytuacjami, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej.

Interwencja kryzysowa stanowi zespół interdyscyplinarnych działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu.

Interdyscyplinarność oddziaływań interwencyjnych wynika z charakteru doświadczenia kryzysowego. Oznacza ona przede wszystkim, że kryzys niejako przenika we wszystkie sfery funkcjonowania wewnętrznego i zewnętrznego człowieka. Dlatego w jego przezwyciężeniu wymagana jest pomoc ze strony specjalistów różnych dziedzin. Najczęściej są to psycholodzy, pracownicy socjalni, prawnicy.

W ramach interwencji kryzysowej udzielana jest natychmiastowa specjalistyczna pomoc psychologiczna, która powinna zostać udzielona w każdym kryzysowym przypadku.

W 2024 roku w związku z wypadkiem na kopalni KWK Rydułtowy, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wodzisławiu Śląskim uruchomiło dodatkowe wsparcie psychologiczne dla wszystkich dotkniętych wypadkiem. Ze wsparcia skorzystała 1 osoba.

Poradnictwo specjalistyczne to w szczególności: porady prawne, psychologiczne

i terapia rodzin, które udzielane były w formie informacji o obowiązujących przepisach z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, diagnozy i profilaktyki. W ramach poradnictwa specjalistycznego udzielono 222 konsultacji mieszkańcom Powiatu Wodzisławskiego. W Punkcie Interwencji Kryzysowej prowadzone było poradnictwo psychologiczne, socjalne, rodzinne i prawne.

Tabela 6: Poradnictwo specjalistyczne

Rodzaj porady	Liczba udzielonych konsultacji
psychologiczne	219
socjalne, rodzinne	2
Razem	221

Mieszkańcy powiatu na bieżąco informowani byli o możliwości skorzystania z porad specjalistycznych poprzez stronę internetową Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie oraz Powiatu Wodzisławskiego.

Mieli również możliwość korzystania z bezpłatnego poradnictwa prawnego i obywatelskiego w jednym z punktów prowadzonych przez Powiat. Porady udzielane były w budynku „Oazy aktywności” mieszczącym się przy ulicy Wałowej 30.

Dzięki tej lokalizacji mieszkańcy mieli dogodny dostęp do potrzebnego wsparcia.

1.5.6. Szkolenie i doskonalenie zawodowe kadry pomocy społecznej

Szkolenie kadr pomocy społecznej ma na celu stworzenie skutecznego, wielopłaszczyznowego systemu wsparcia. Efektywność świadczonych na rzecz mieszkańców usług zależy od poziomu wiedzy merytorycznej, wymiany doświadczeń między kadrą oraz jej umiejętnościami w pracy z klientem.

Po rozeznaniu potrzeb Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wodzisławiu Śląskim organizuje szkolenia dla własnych pracowników oraz kadry pomocy społecznej z terenu Powiatu Wodzisławskiego i opracowuje na dany rok plan szkoleń.

Tabela 7: Tematy szkoleń w 2024 r. i liczba osób w nich uczestniczących

Temat szkolenia	Liczba uczestników
Bezpieczeństwo osobiste podczas wykonywania czynności zawodowych pracowników socjalnych	47
Radzenie sobie ze stresem, własnymi emocjami. Profilaktyka wypalenia zawodowego	18
Superwizja	15
Relacje z nastolatkiem, bunt adolescencyjny, zburzenia okresu dojrzewania	18
Trening umiejętności komunikacyjnych z wykorzystaniem alternatywnych i wspomaganych sposobów porozumiewania się	22

Powyższe szkolenia skierowane były do pracowników ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, specjalistycznego ośrodka wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej, domów pomocy społecznej, warsztatów terapii zajęciowej oraz placówek opiekuńczo – wychowawczych, a także ośrodków pomocy społecznej.

Łącznie udział w szkoleniach wzięło 120 pracowników jednostek pomocy społecznej z terenu naszego powiatu.

W trakcie szkoleń kadra poszerzała swoją wiedzę, kompetencje i umiejętności, aby w jak najbardziej profesjonalny i merytoryczny sposób wspierać najbardziej potrzebujących mieszkańców naszego powiatu.

1.6. Realizacja kluczowych zadań wynikających z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych

1.6.1. Podział środków finansowych z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na zadania z zakresu rehabilitacji społecznej

W 2024 r. Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przekazał na realizację zadań określonych w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych kwotę 5 284 681,00 zł. Rada Powiatu określiła zadania, na które przeznaczyła środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przekazywane na realizację ustawowo określonych zadań. Na zadania w ramach rehabilitacji zawodowej realizowanej przez Powiatowy Urząd Pracy przeznaczono środki w wysokości 85 000,00 zł. Natomiast na zadania z zakresu rehabilitacji społecznej realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie przekazano środki w wysokości: 5 199 681,00 zł.

Kwota algorytmu w 2024 roku była większa w stosunku do roku poprzedniego o 1 024 099,00 zł.

Zwiększenie środków PFRON pozwoliło na przyznanie odpowiednio większych kwot dofinansowań w ramach likwidacji barier architektonicznych i technicznych, a także dofinansować większą liczbę wniosków w ramach pozostałych zadań. Mimo znacznego wzrostu otrzymanych środków, niestety nie udało się zaspokoić wszystkich potrzeb wynikających ze złożonych wniosków.

Rysunek 10: Podział środków otrzymanych z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na zadania z zakresu rehabilitacji społecznej

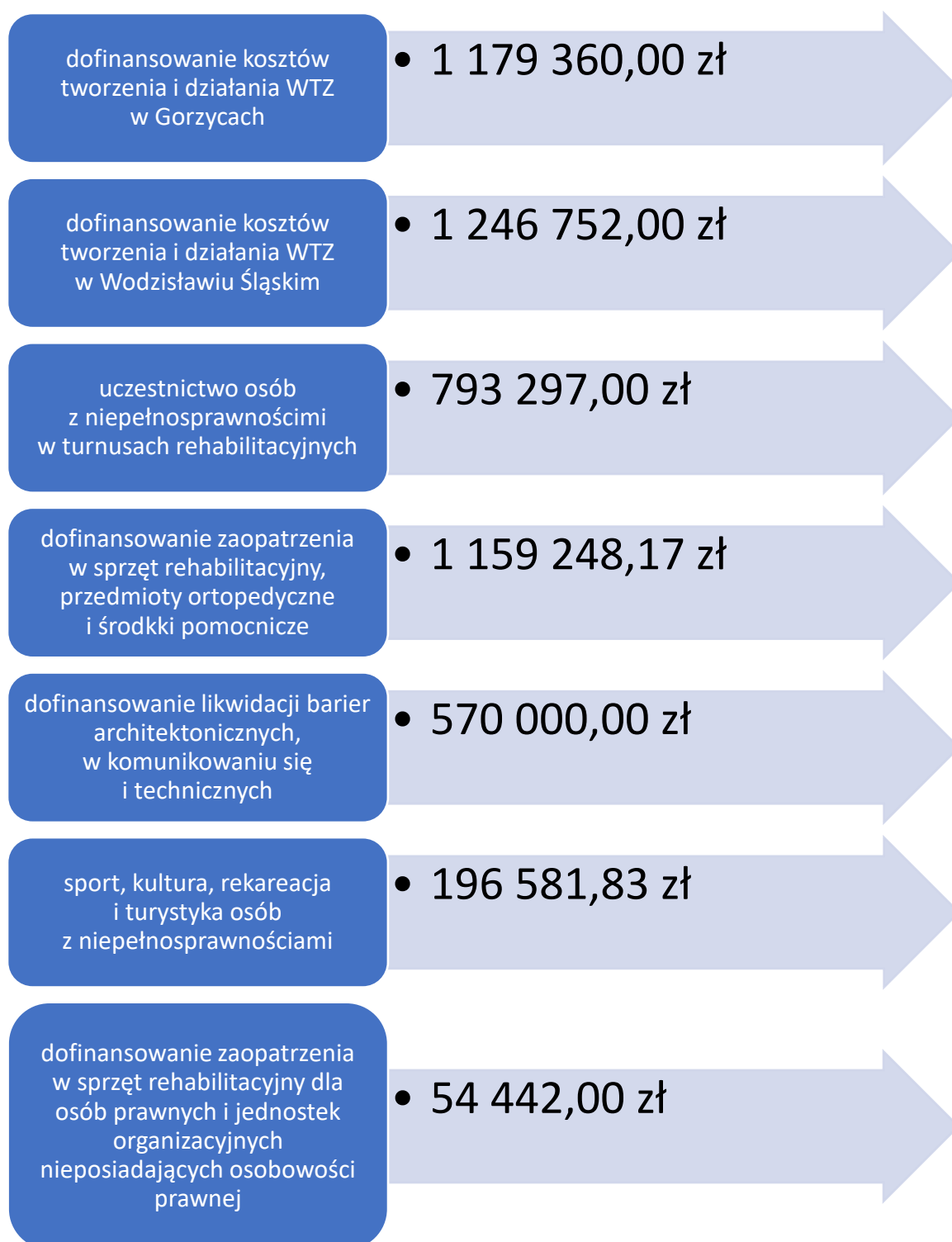

Tabela poniżej przedstawia zestawienie udzielonych dofinansowań ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Dane zostały opracowane w oparciu o sprawozdanie rzeczowo - finansowe samorządu powiatowego z realizacji zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych.

Tabela 8: Zestawienie udzielonych dofinansowań ze środków PFRON

Nazwa zadania	Liczba wypłaconych dofinansowań	Kwota dofinansowania	Procentowe wykorzystanie środków
Dofinansowanie uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym	516	793 297,00 zł	100 %
Dofinansowanie do zapatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze oraz sprzęt rehabilitacyjny	444	1 158 941,13 zł	99,9 %
Dofinansowanie likwidacji barier w komunikowaniu się, architektonicznych i technicznych	87	569 478,66 zł	99,9 %
Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	22 (wparciem zostało objętych 1 340 osób)	196 581,83 zł	100 %
Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej	3	54 442,00 zł	100 %
Razem	1 072	2 772 740,62 zł	100 %

1.6.1.1. Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Współpraca z organizacjami pozarządowymi związana była z realizacją przez organizacje pozarządowe projektów w ramach zadań z zakresu sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych finansowanych w ramach zadań algorytmowych.

Tabela 9: Wykaz podmiotów, które otrzymały dofinansowanie

Lp.	Nazwa podmiotów, które realizowały zadania	Liczba przedsięwzięć	Łączna kwota dofinansowania
1.	Polski Związek Niewidomych	3	65 560,00 zł
2.	Stowarzyszenie Jastrzębskich Amazonek	1	986,00 zł
3.	Wodzisławskie Stowarzyszenie Amazonek	1	13 566,60 zł
4.	Wojewódzki Ośrodek Lecznictwa Odwykowego i Zakład Opiekuńczo - Lecznicy w Gorzycach	6	22 021,22 zł
5.	Stowarzyszenie „Radlińska Przystań”	1	8 050,00 zł
6.	Stowarzyszenie „Czyń Dobro”	4	28 907,01 zł
7.	Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych w Wodzisławiu Śląskim	2	3 840,00 zł
8.	Klub Sportowy WOJOWNIK CZASU	2	37 000,00 zł
9.	Towarzystwo Przyjaciół Pszowa	1	3 000,00 zł
10.	Stowarzyszenie Przy Dziupli	1	13 651,00 zł
Razem		22	196 581,83 zł

W ramach zadania wsparciem zostało objętych 1 340 osób z niepełnosprawnością. Realizowane przedsięwzięcia obejmowały przede wszystkim swoim zakresem wydarzenia rekreacyjne, kulturalne oraz turystyczne. Ich realizacja obejmowała liczne wyjazdy turystyczne z odpowiednio dobraną aktywnością fizyczną, która była realizowana w różnych formach, z ściśle związaną aktywnością krajoznawczą. Przedsięwzięcia realizowane w ramach zadania sport, kultura, rekreacja i turystyka osób niepełnosprawnych są elementem rehabilitacji, której główny cel to przywrócenie sprawności fizycznej, psychicznej i społecznej.

1.6.1.2. Działalność warsztatów terapii zajęciowej

Warsztat terapii zajęciowej jest placówką, która daje osobom z niepełnosprawnością niezdolnym do podjęcia pracy możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej. W Powiecie Wodzisławskim funkcjonują dwa warsztaty terapii zajęciowej.

Koszty utworzenia i działalności warsztatów terapii zajęciowej są współfinansowane ze środków PFRON oraz ze środków samorządu powiatowego.

Maksymalne dofinansowanie ze środków PFRON na koszty działalności pokrywane są do 90% ich wartości. Natomiast ze środków samorządu powiatowego w wysokości co najmniej 10% tych kosztów.

Rysunek 11: Warsztaty terapii zajęciowej na terenie Powiatu Wodzisławskiego

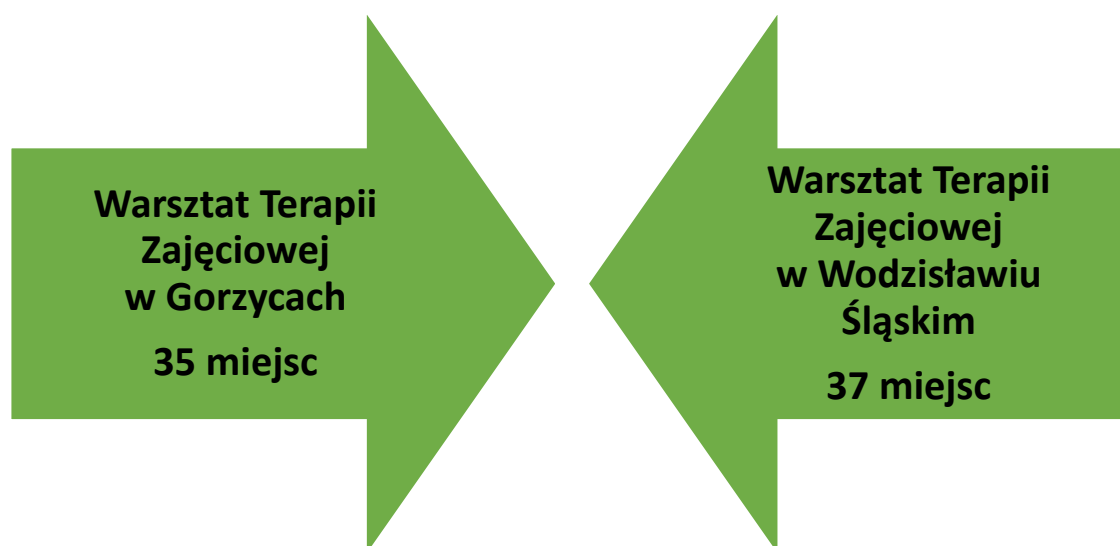

Tabela 10: Wykorzystanie środków finansowych na działalność warsztatów terapii zajęciowej

Warsztat	Środki PFRON (90%)	Środki wykorzystane PFRON	Środki Powiatu (10%)	Środki Powiatu wykorzystane
Warsztat Terapii Zajęciowej w Gorzycach 35 uczestników	1 179 360,00 zł	1 179 360,00 zł	181 040,00 zł	181 040,00 zł
Warsztat Terapii Zajęciowej w Wodzisławiu Śl. 37 uczestników	1 246 752,00 zł	1 246 752,00 zł	138 528,00 zł	138 528,00 zł
Razem	2 426 112,00 zł	2 426 112,00 zł	319 568,00 zł	319 568,00 zł

1.6.2. Realizacja programów finansowanych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

W 2024 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wodzisławiu Śląskim świadczyło również dodatkowe wsparcie dla osób z niepełnosprawnościami, poprzez realizowanie programów finansowanych ze środków PFRON.

Dodatkowe wsparcie osób z niepełnosprawnościami jest rozwiązaniem, które sprzyja aktywnemu wspomaganiu w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej. Poprzez realizowanie programów finansowanych ze środków PFRON dążymy do wzrostu niezależności naszych beneficjentów oraz ułatwienia im aktywności społecznej. Realizacja programów jest uzupełnieniem zadań realizowanych w ramach środków algorytmowych.

1.6.2.1. Program „Aktywny samorząd”

Celem głównym programu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji. Program realizowany jest w dwóch modułach.

Program obejmuje takie formy wsparcia jak: likwidacja bariery transportowej, likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym, likwidacja barier w poruszaniu się, pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej oraz pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.

Program realizowany jest przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie od 2014 roku. W 2024 roku na realizację programu Powiat otrzymał środki w wysokości: 957 256,00 zł (bez kosztów obsługi), w tym na realizację Modułu I kwotę 697 256,00 zł oraz na Moduł II kwotę 260 000,00 zł.

Program został rozszerzony o możliwość otrzymania dodatku do energii elektrycznej dla osób korzystających z koncentratora tlenu lub respiratora.

Wysokość przyznanych dofinansowań dla poszczególnych obszarów wsparcia w ramach programu „Aktywny samorząd” przedstawia poniżej zamieszczona tabela.

Tabela 11: Wysokość przyznanych dofinansowań w ramach programu „Aktywny samorząd”

Obszar oraz zadanie programu		Liczba zawartych umów	Kwoty zawartych umów	Kwoty wypłacone
Moduł I				
A-1/A-4	pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu	3	38 958,00 zł	34 748,00 zł
A-2/A-3	pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B	1	3 085,00 zł	0,00 zł

c. d. Tabela 11: Wysokość przyznanych dofinansowań w ramach programu „Aktywny samorząd”

B-1/B-3/ B-4	pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania	28	232 444,00 zł	226 083,12 zł
B2	dofinansowanie szkoleń w zakresie nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania	0	0,00 zł	0,00 zł
B5	pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego, zakupionego w ramach programu	0	0,00 zł	0,00 zł
C-1	pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	11	200 203,00 zł	171 644,00 zł
C-2	pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	5	13 959,00 zł	13 959,00 zł
C-3	pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne	3	87 340,00 zł	19 961,00 zł
C-4	pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne	1	10 800,00 zł	0,00 zł
C-5	pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego dowózka ręcznego	7	56 548,00 zł	56 488,00 zł
D	pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej	3	7 660,00 zł	4 298,50 zł
E	pomoc w kontynuowaniu rehabilitacji w formie wentylacji domowej	36	13 700,00 zł	13 700,00 zł
Razem		58	664 697,00 zł	540 881,62 zł
Moduł II				
Pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym		55	234 949,80 zł	179 207,60 zł

Wypłaty przyznanych w ramach programu dofinansowań trwają do dnia 15.04.2025 r.

1.6.2.2. Program „Samodzielność – Aktywność - Mobilność” Mieszkanie dla absolwenta

Celem programu jest wzrost niezależności beneficjentów oraz ułatwienie im aktywności zawodowej i społecznej poprzez zapewnienie samodzielnego mieszkania spełniającego indywidualne kryterium dostępności dla beneficjenta. Nabór wniosków prowadzony jest w trybie ciągłym. Termin zakończenia realizacji programu określi Rada Nadzorcza PFRON.

Dofinansowanie dotyczy wszystkich kosztów wymienionych w umowie najmu ponoszonych przez beneficjenta.

Z dniem 1 marca 2024 roku weszła w życie bardzo korzystna zmiana w programie.

Obecnie w programie dofinansowanie do wynajmu mieszkania lub domu jednorodzinnego może być udzielane na okres nawet 5 lat (60 miesięcy).

Program jest realizowany bezterminowo.

Dofinansowanie do wynajmu mieszkania lub domu jednorodzinnego może otrzymać osoba z niepełnosprawnością która:

- 1) posiada orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności, a w przypadku osób z niepełnosprawnością narządu słuchu, także w stopniu umiarkowanym;
- 2) posiada status absolwenta szkoły podstawowej, ponadpodstawowej (wszystkich typów szkół) lub szkoły wyższej, uzyskany w okresie 36 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku lub opuszcza rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą;
- 3) posiada pełną zdolność do czynności prawnych;

- 4) złoży oświadczenie, że nie jest właścicielem mieszkania ani nie przysługuje mu spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego w miejscowości realizowania aktywności zawodowej;
- 5) złoży oświadczenie o poszukiwaniu zatrudnienia lub o podjętym zatrudnieniu.

Na realizację programu Powiat otrzymał środki w wysokości: 129 520,77 zł (bez kosztów obsługi).

Tabela 12: Wysokość przyznanych dofinansowań w ramach programu „SAM – mieszkanie dla absolwenta”

Liczba złożonych wniosków	Liczba zawartych umów	Kwota zawartych umów	Kwoty wypłacone do dnia 28.02.2025 r.
1	1	39 584,16 zł	35 185,92 zł

1.6.2.3. Program „Samodzielność – Aktywność - Mobilność” Dostępne mieszkanie

Celem programu jest również niezależność beneficjentów oraz ułatwienie im aktywności zawodowej i społecznej poprzez zapewnienie mieszkania wolnego od barier architektonicznych, jako podstawy samodzielnego realizowania planów zawodowych i społecznych.

Dofinansowanie dotyczy dopłaty do zakupu mieszkania pozbawionego barier architektonicznych, znajdującego się w lokalizacji umożliwiającej samodzielne opuszczanie budynku, aż do poziomu zero przed budynkiem.

Beneficjentem programu może być osoba z niepełnosprawnością, która spełnia następujące warunki:

- 1) posiada orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o niepełnosprawności w stopniu znacznym lub orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, z tytułu niepełnosprawności narządu ruchu uniemożliwiającej poruszanie się bez użycia wózka,
- 2) złoży oświadczenie, wraz z dokumentacją fotograficzną, o barierach architektonicznych w mieszkaniu i/lub w budynku, uniemożliwiających samodzielne wyjście na zewnątrz na poziom zero,
- 3) złoży oświadczenie o dysponowaniu tytułem prawnym do lokalu na mocy prawa własności lub spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu,
- 4) w momencie składania wniosku nie ukończyła 65 roku życia.

Realizacja programu jest przewidziana na lata 2022 - 2025.

Na realizację programu Powiat otrzymał środki w wysokości: 105 775,30 zł (bez kosztów obsługi).

W 2024 roku w ramach programu nie złożono wniosków.

1.6.2.4. Program „Zajęcia klubowe w WTZ”

Program „Zajęcia klubowe w WTZ” jest rozwiązaniem, które sprzyja aktywnemu wspomaganiu uczestników warsztatów, którzy weszli na rynek pracy oraz osób niepełnosprawnych przed rozpoczęciem procesu rehabilitacji w warsztacie terapii zajęciowej. Celem zajęć klubowych w WTZ jest wsparcie osób z niepełnosprawnościami w utrzymaniu samodzielności i niezależności w życiu społecznym i zawodowym jako zorganizowanej formy rehabilitacji.

Na realizację programu Powiat otrzymał środki w wysokości: 122 100,00 zł (bez kosztów obsługi).

Beneficjentami programu były osoby z niepełnosprawnościami, znajdujące się na prowadzonej przez podmiot prowadzący WTZ liście osób, których zgłoszenie do uczestnictwa zostało zatwierdzone i które nie rozpoczęły terapii w warsztacie lub, które były uczestnikami WTZ i opuściły go w związku z podjęciem zatrudnienia.

Tabela 13: Wysokość przyznanego dofinansowania w ramach programu „Zajęcia klubowe w WTZ”

Nazwa podmiotów, które realizowały zadania	Liczba beneficjentów programu	Łączna kwota rozliczonego dofinansowania
Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek Św. Hiacynta i Franciszek Warsztat Terapii Zajęciowej w Wodzisławiu Śląskim	7	46 200,00 zł
Wojewódzki Ośrodek leczenia Odwykowego i Zakład Opiekuńczo- Leczniczy w Gorzycach Warsztat Terapii Zajęciowej w Gorzycach	13	63 243,86 zł

1.6.2.5. Program „Wyrównywanie różnic między regionami III”

W ramach programu Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych może przekazywać dodatkowe środki realizatorom programu – jednostkom samorządu powiatowego i terenowym oddziałom PFRON, przy czym największe wsparcie kierować do samorządów, leżących w podregionach o najniższym stopniu rozwoju społeczno - gospodarczego. Środki te są wykorzystywane na działania mające na celu wyrównywanie różnic między regionami w obszarze rehabilitacji osób niepełnosprawnych w zakresie dostępności, w tym na likwidację barier w urzędach i placówkach edukacyjnych lub środowiskowych domach samopomocy oraz wielorodzinnych budynkach

mieszkalnych, co umożliwi osobom niepełnosprawnym poruszanie się i komunikowanie, przyczyni się do likwidacji barier transportowych oraz aktywizacji zawodowej tych osób.

Na realizację programu Powiat otrzymał środki w wysokości: 457 425,83,00 zł (bez kosztów obsługi).

W 2024 roku zostały zawarte dwie umowy w ramach programu w obszarze D – likwidacja barier transportowych.

Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek Św. Hiacynta i Franciszek otrzymał dofinansowanie do zakupu dla Warsztatu Terapii Zajęciowej „mikrobusa” 9-cio osobowego specjalnie przystosowanego do przewozu osób na wózkach inwalidzkich.

Natomiast Gmina Godów w celu dowozu osób z niepełnosprawnościami do znajdujących się poza ich terenem placówek służących rehabilitacji otrzymała dofinansowanie do zakupu autobusu.

Tabela 14: Wykaz podmiotów, które otrzymały dofinansowanie

Nazwa podmiotów, które realizowały zadania	Liczba przedsięwzięć	Łączna kwota dofinansowania
Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek Św. Hiacynta i Franciszek Warsztat Terapii Zajęciowej w Wodzisławiu Śląskim	1	144 000,00 zł
Gmina Godów	1	313 425,83

1.7. Realizacja programów finansowanych ze środków Funduszu Solidarnościowego

PCPR kolejny rok realizowało program „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego oraz program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego.

W związku z wciąż rosnącymi potrzebami osób z niepełnosprawnościami, w celu skutecznego planowania i realizacji programów PCPR przeprowadziło analizę potrzeb.

Badanie miało na celu określenie zakresu i form wsparcia, które najlepiej odpowiadają codziennym wyzwaniom tej grupy osób.

Analiza została przeprowadzona na podstawie:

- 1) konsultacji z osobami z niepełnosprawnościami oraz ich opiekunami,
- 2) analizy danych z ośrodków pomocy społecznej,
- 3) zgłoszeń i rozmów z mieszkańcami.

Uwzględniona została sytuacja osób z niepełnosprawnościami w różnych obszarach funkcjonowania, takich jak: samoobsługa, prowadzenie gospodarstwa domowego, wypełnianie ról społecznych, poruszanie się, podejmowanie aktywności życiowej i komunikowanie się.

Ponadto pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie pozostawali w bieżącym kontakcie z potencjalnymi wnioskodawcami i ośrodkami pomocy społecznej na terenie Powiatu, aby optymalizować możliwości wsparcia osób z niepełnosprawnościami.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wodzisławiu Śląskim zorganizowało również spotkanie z przedstawicielami ośrodków pomocy społecznej w trakcie którego omówiono proces realizacji ww. programów, w latach poprzednich, a także bieżące potrzeby.

1.7.1. Program „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024

Głównym celem Programu było wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad:

- 1) dziećmi do ukończenia 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności,
- 2) osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz orzeczeniami równoważnymi.

Program zapewniał:

- 1) w odniesieniu do rozwiązań systemowych:
 - a) wzmocnienie dotychczasowego systemu wsparcia poprzez świadczenie usług opieki wytchnieniowej dla członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczoną niepełnosprawnością lub osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności/ osobami z orzeczeniem równoważnym;
 - b) wsparcie finansowe gmin/ powiatów w zakresie realizacji usług opieki wytchnieniowej.
- 2) w odniesieniu do członków rodziny lub opiekunów osób z niepełnosprawnościami - czasowe odciążenie od codziennych obowiązków łączących się ze sprawowaniem opieki, zapewnienie czasu na odpoczynek i regenerację.

Członkowie rodziny, opiekunowie, a także osoby z niepełnosprawnością często pozbawione są wsparcia, kontaktu ze środowiskiem, dlatego też dochodzi do ich społecznego wykluczenia i pogorszenia stanu zdrowia. Dzięki okresowemu wsparciu i pomocy w opiece nad osobą z niepełnosprawnością członkowie rodzin lub opiekunowie mieli możliwość planowania swojego czasu na załatwienie spraw urzędowych, zadbanie o zdrowie i regenerację. Usługi te przełożyły się również na zwiększenie poczucia bezpieczeństwa, swobodę

działań, poprawę stanu zdrowia, kondycji psychicznej i fizycznej uczestników Programu. Usługa opieki wytchnieniowej stanowiła również wsparcie w trakcie czasowej niemożności sprawowania opieki nad osobą z niepełnosprawnością z przyczyn np. zdrowotnych czy zawodowych leżących po stronie członka rodziny lub opiekuna.

Prowadzenie usług opieki wytchnieniowej wpłynęło na poprawę sytuacji członków rodzin i opiekunów osób z niepełnosprawnościami z terenu Powiatu Wodzisławskiego poprzez wzmocnienie dotychczasowego systemu wsparcia. Uczestnik Programu, któremu przyznano pomoc w postaci usługi opieki wytchnieniowej nie ponosił odpłatności.

Programem objętych było 9 opiekunów osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz 4 opiekunów dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności, dla których świadczone były usługi opieki wytchnieniowej w ramach pobytu dziennego w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej. Każdy uczestnik programu otrzymał 240 godzin usług.

Całkowita wartość Programu to kwota 127 296,00 złotych.

Projekt w 100% finansowany jest ze środków Funduszu Solidarnościowego.

Tabela 15: Liczba uczestników programu „Opieka wytchnieniowa” dla JST – edycja 2024

Rok	Liczba beneficjentów programu	Całkowita wartość programu
2023	8	78 336,00 zł
2024	13	127 296,00 zł

1.7.2. Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024

Głównym celem Programu było wprowadzenie usług asystenta jako formy ogólnodostępnego wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym, której adresatami były:

- 1) dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji,
- 2) osoby niepełnosprawne posiadające orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych albo orzeczenie równoważne do wyżej wymienionych. Dodatkowym założeniem jest, aby minimum 70% uczestników Programu stanowiły osoby wymagające wysokiego poziomu wsparcia, w tym osoby z niepełnosprawnościami sprzężonymi, czyli posiadające orzeczenia o niepełnosprawności ze wskazaniem co najmniej dwóch symboli przyczyny niepełnosprawności.

Usługi asystencji osobistej polegają na wspieraniu przez asystenta osoby z niepełnosprawnością w różnych sferach życia, w tym:

- 1) w czynnościach samoobsługowych, w tym utrzymaniu higieny osobistej,
- 2) w prowadzeniu gospodarstwa domowego i wypełnianiu ról w rodzinie,
- 3) w przemieszczaniu się poza miejscem zamieszkania,
- 4) w podejmowaniu aktywności życiowej i komunikowaniu się z otoczeniem.

Działania podejmowane przez asystentów miały wpływ na poprawę codziennego funkcjonowania i jakość życia osób biorących udział w Programie. Wsparcie to przejawiało się w czynnościach samoobsługowych, utrzymaniu higieny osobistej np. w zakresie dbałości o wygląd zewnętrzny, wspólnym przygotowywaniu posiłków, w prowadzeniu gospodarstwa domowego – sprzątaniu, zakupach, myciu okien, praniu, prasowaniu, utrzymaniu czystości w domu. Usługi asystencji osobistej wpłynęły również na procesy uspołecznienia i nawiązywania relacji interpersonalnych. Dzięki wsparciu w przemieszczaniu się poza miejscem zamieszkania – towarzyszenie podczas podróży, pokonywanie barier architektonicznych, komunikacyjnych, obsługa telefonu komórkowego, komputera, internetu, nauka posługiwania się internetowym kontem bankowym. Świadczone usługi w dużej mierze przyczyniły się do podniesienia kompetencji życiowych, społecznych i aktywizacji osób z niepełnosprawnością, poprzez pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, określania kompetencji zawodowych ich podnoszenia, a w efekcie poszukiwania pracy, a także pomoc i wsparcie w trakcie wizyt lekarskich, zabiegów fizjoterapeutycznych. Realizacja usług asystenckich pomogła w kształtowaniu umiejętności organizowania i zagospodarowania czasu wolnego, z uwzględnieniem indywidualnych zainteresowań i możliwości osoby z niepełnosprawnością, np. wyjścia na spacer, asystowanie w kinie, kawiarni, teatrze. Dzięki usłudze asystencji osobistej możliwe było włączenie osób z niepełnosprawnością w życie lokalnej społeczności, a także realizacja podstawowych praw obywatelskich, w taki sposób, aby osoby z niepełnosprawnością mogły być w pełni aktywne w tych obszarach ich życia, na których najbardziej im zależy, poprzez udział w wydarzeniach lokalnych czy plenerowych organizowanych przez lokalne organizacje pozarządowe, czy na terenie powiatu lub miasta. Wsparcie oferowane przez asystenta było ściśle

dostosowane do potrzeb i oczekiwań uczestników Programu, które zostały ujęte w karcie zakresu czynności.

Wprowadzenie usług asystencji osobistej wpłynęło na poprawę sytuacji osób z niepełnosprawnościami z terenu Powiatu Wodzisławskiego przez wzmocnienie dotychczasowego systemu wsparcia dając im szansę, na samostanowienie i samodzielne życie.

Usługi przyznane w ramach Programu były nieodpłatne.

Programem objętych było 19 osób z niepełnosprawnością, w tym 14 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności i 5 dzieci.

Limity godzin przyznanych w ramach Programu:

- 1) osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz niepełnosprawnością sprzężoną (orzeczenie z co najmniej dwoma symbolami przyczyny niepełnosprawności) otrzymały maksymalnie 800 godzin usług asystenta w danym roku kalendarzowym,
- 2) osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności otrzymały maksymalnie 700 godzin usług asystenta w danym roku kalendarzowym,
- 3) dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji; 360 godzin w danym roku kalendarzowym.

Całkowita wartość Programu to kwota 501 472,80 złotych.

Projekt w 100% finansowany jest ze środków Funduszu Solidarnościowego.

Tabela 16: Liczba uczestników programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla JST – edycja 2024

Rok	Liczba beneficjentów programu	Całkowita wartość programu
2023	22	598 536,00 zł
2024	19	501 472,80 zł

1.8. Realizacja działań w „Oazie aktywności”

„Oaza aktywności” to miejsce, które zostało przeznaczone na cele społeczne i szeroko rozumianą działalność społeczną.

Baza lokalowa oraz przystosowany teren rekreacyjnym wokół budynku dają możliwość realizacji przedsięwzięć na rzecz mieszkańców powiatu.

W ciągu roku z obiektu oraz otoczenia wokół korzystały dzieci, seniorzy, rodziny zastępcze, osoby korzystające ze wsparcia w ośrodku wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej, pracownicy zakładu aktywności zawodowej, warsztatu terapii zajęciowej oraz placówki opiekuńczo – wychowawczej.

Zajęcia dla seniorów

To różnorodne działania, które mają na celu poprawę jakości życia osób starszych poprzez aktywność fizyczną, intelektualną, społeczną i emocjonalną. Ich głównym celem jest utrzymanie lub poprawa sprawności psychofizycznej, przeciwdziałanie izolacji społecznej oraz zwiększenie samodzielności seniorów. Dzięki zajęciom organizowanym dla seniorów w „Oazie aktywności” mogą oni prowadzić bardziej aktywne, zdrowe i satysfakcjonujące życie, czują się potrzebni oraz utrzymują dobre samopoczucie psychiczne i fizyczne.

W „Oazie aktywności” organizowano zajęcia ruchowo - rehabilitacyjne, których celem jest poprawa kondycji fizycznej.

Na zajęciach prowadzonych przez fizjoterapeutę seniorzy mieli zaproponowane różnorodne ćwiczenia, intensywne, ale przyjemne, a co najważniejsze uwzględniające specyfikę najczęściej pojawiających się problemów zdrowotnych osób starszych.

Nasi seniorzy wraz z fizjoterapeutą pracowali między innymi nad:

- 1) poprawą równowagi, koordynacji, siły i wytrzymałość ruchowej oraz zwiększeniem zakresu ruchu stawów,
- 2) zwiększeniem wydolność układu krążenia dla poprawy kondycji serca, naczyń wieńcowych,
- 3) uelastycznieniem więzadeł i ścięgien,
- 4) ogólną poprawą wydolności organizmu.

Zajęcia z reguły były dostosowane do potrzeb oraz umiejętności uczestników i odbywały się w różnych formach, takich jak gimnastyka i aerobik.

Seniorzy mieli do swojej dyspozycji salę wyposażoną w sprzęt: drabinki przyściennie, rowerki stacjonarne, bieżnię, materace, karimaty, różnego rodzaju piłki, dyski, szarfy itp.

Seniorzy spotykali się dwa razy w tygodniu, w dwóch grupach.

Aby rozwijać pasje i zainteresowania seniorów organizowano również warsztaty artystyczne – ceramika.

To twórcze warsztaty, podczas których uczestnicy mieli okazję pracować z gliną, rozwijać swoje zdolności manualne oraz wyrażać siebie poprzez sztukę. To nie tylko forma aktywizacji, ale także doskonały sposób na relaks, a także budowanie więzi społecznych i pobudzanie kreatywności. Tworzenie unikalnych „dzieł”, kontakt z gliną ma również działanie terapeutyczne pozwala się wyciszyć i rozwija wyobraźnię i ukryte zdolności artystyczne.

Dzięki zajęciom ceramicznym usprawnialiśmy zdolności manualne, koordynację wzrokowo – ruchową. Na zajęciach seniorzy spotykali się we wspólnym gronie

i uczyli pod okiem terapeuty zajęciowego jaką drogę musi przejść kawałek gliny, aby stać się pięknym kolorowym dziełem. Seniorzy mieli możliwość poznawania techniki i dzięki temu mogli wyrażać własne pomysły.

Dzięki tym zajęciom:

- 1) pobudzaliśmy i rozwijaliśmy uzdolnienia artystyczne seniorów skupionych wokół rękodzieła ceramicznego,
- 2) popularyzowaliśmy rękodzieło ceramiczne,
- 3) dostarczyliśmy seniorom kolejnych sposobów na aktywne i twórcze spędzanie wolnego czasu.

Zajęcia odbywały się raz w tygodniu.

Widząc jak doskonale seniorzy odnaleźli się na zajęciach proponowanych i realizowanych w „Oazie aktywności”, postanowiliśmy rozszerzyć naszą ofertę i zorganizować dodatkowe zajęcia, tym razem zajęcia taneczne. Nowe zajęcia dostarczyły uczestnikom jeszcze więcej energii, uśmiechu i niezapomnianych chwil na parkiecie.

Zajęcia taneczne to doskonała forma aktywności ruchowej, która łączy elementy gimnastyki, rytmiki i integracji społecznej. Były one dostosowane do możliwości uczestników, dzięki czemu każdy niezależnie od kondycji czy doświadczenia mógł czerpać radość z tańca.

Zajęcia taneczne prowadzone były raz w tygodniu przez instruktora tańca.

Aby urozmaicić dotychczas prowadzone zajęcia dla seniorów, zaproponowano im warsztaty z makramy. To nowa forma aktywności z jakiej mogli skorzystać seniorzy. Warsztaty miały na celu wprowadzenie seniorów w technikę makramy – sztukę tworzenia ozdób ze sznurka poprzez wiązanie węzłów. Te zajęcia również rozwijały kreatywność, ale także zdolności manualne i koncentrację. Zajęcia były dostosowane do różnych poziomów umiejętności naszych seniorów.

Realizując zajęcia dla seniorów w zakresie aktywizacji umysłowej, ruchowej przekonaliśmy się że dzięki nim seniorzy mogą znacznie poprawić jakość życia, poprzez podtrzymywanie własnej samodzielności, sprawności fizycznej i umysłowej jeszcze przez długie lata.

Dzięki regularnym zajęciom seniorzy nie tylko rozwijają swoje umiejętności i dbają o zdrowie, ale przede wszystkim stworzyli zgraną, pełną ciepła i wsparcia społeczność.

Wspólne spotkania stały się dla nich nie tylko okazją do aktywności, ale także do budowania przyjaźni, wymiany doświadczeń i wspólnego spędzania czasu w radosnej atmosferze.

Każde zajęcia to chwile pełne uśmiechu, wzajemnej motywacji i poczucia przynależności, które sprawiają, że wszyscy czują się tutaj jak w jednej wielkiej rodzinie.

Zajęcia dla dzieci

„Oaza aktywności” to również miejsce realizacji zajęć dla dzieci. Zajęcia miały na celu rozwijanie wyobraźni, zdolności manualnych oraz umiejętności współpracy w grupie.

Podczas spotkań dzieci miały okazję uczestniczyć w różnorodnych aktywnościach artystycznych, które pozwalały im wyrazić swoją kreatywność i rozwijać zdolności manualne. Dzieci mogły eksperymentować z materiałami plastycznymi oraz mogły doskonalić swoje umiejętności twórcze.

Dzięki wspólnym zabawom dzieci uczyły się zasad współpracy, rozwijały empatię i uczyły się funkcjonowania w grupie.

Zaproponowane dzieciom zajęcia kreatywne miały za zadanie pobudzanie ich wyobraźni, rozwijanie umiejętności pracy w grupach i umiejętności zdrowej rywalizacji.

W czasie kreatywnych zajęć artystycznych dzieci pod okiem animatora poznawały nowe, interesujące sposoby na spędzanie czasu wolnego, bez wykorzystania do tego smartfonów, komputerów czy innego sprzętu IT.

Zajęcia opierały się na używaniu różnych materiałów plastycznych ale także produktów, często ekologicznych i zawsze bezpiecznych dla zdrowia dzieci.

Źródłem inspiracji zajęć często były same dzieci, ale także animator, który swoim doświadczeniem, pomysłowością oraz w oparciu o zaplecze kreatywnych warsztatów, prezentował dzieciom innowacyjne sposoby na zabawę i edukację.

Zajęcia dla uczestników warsztatu terapii zajęciowej

Z infrastruktury „Oazy aktywności” korzystali również uczestnicy warsztatu terapii zajęciowej, którzy korzystali zarówno z sali warsztatowo – szkoleniowej jak również z sali rehabilitacyjno – rekreacyjnej.

Dla uczestników warsztatu zorganizowano następujące działania:

- 1) zajęcia teatralne,
- 2) społeczność terapeutyczna,
- 3) Andrzejki.

Działania na rzecz pozostałych grup

W 2024 roku realizowano w „Oazie aktywności” również szereg dodatkowych przedsięwzięć, na rzecz dzieci i rodzin zastępczych, kadry merytorycznej,

a także mieszkańców. Organizowano szkolenia, spotkania i różnego rodzaju zajęcia dedykowane konkretnym grupom społecznym.

Tabela 17: Działania realizowane w „Oazie aktywności”

Grupa odbiorców	Nazwa działania	Liczba osób uczestniczących w cyklicznych w działaniach
Seniorzy	Zajęcia usprawniające	37
	Zajęcia ceramiczne	8
	Warsztaty z makramy	7
	Zajęcia taneczne	14
Dzieci	Zajęcia kreatywne - plastyczne	8
Uczestnicy WTZ	Zajęcia teatralne	50
	Spółeczność terapeutyczna	50
	Andrzejk	30
Dzieci z rodzin zastępczych	Zajęcia świąteczne - rękodzieło	24
	Zajęcia świąteczne - plastyczne	23
	Ferie zimowe	24
	Półkolonie	32
	Zajęcia „Hejt Off”	9
	Zajęcia „Odpowiedzialność karna osób nieletnich”	26
	Zajęcia z psychologiem „W krainie uczuć”	13
	Zajęcia z psychologiem „Jak lepiej rozumieć siebie i innych”	13
Rodziny zastępcze	Szkolenie „Relacje z nastolatkiem, bunt adolescencyjny, zaburzenia okresu dojrzewania”	17
	Szkoła dla rodziców	22
	Szkolenie „I pomoc przedmedyczna”	23
	Kolędowanie z rodziną zastępczą	38
Kandydaci na rodziny zastępcze	Szkolenie na kandydatów na rodziny zastępcze zgodnie z programem „Zastępczy - Niezastąpieni”	12
Kadra merytoryczna PCPR, OPS	Superwizja dla pracowników pieczy zastępczej	8
	Szkolenie „Bezpieczeństwo osobiste podczas wykonywania czynności zawodowych pracowników socjalnych”	47
	Kwartalne spotkania z rodzinami zastępczymi	16

c. d. Tabela 17: Działania realizowane w „Oazie aktywności”

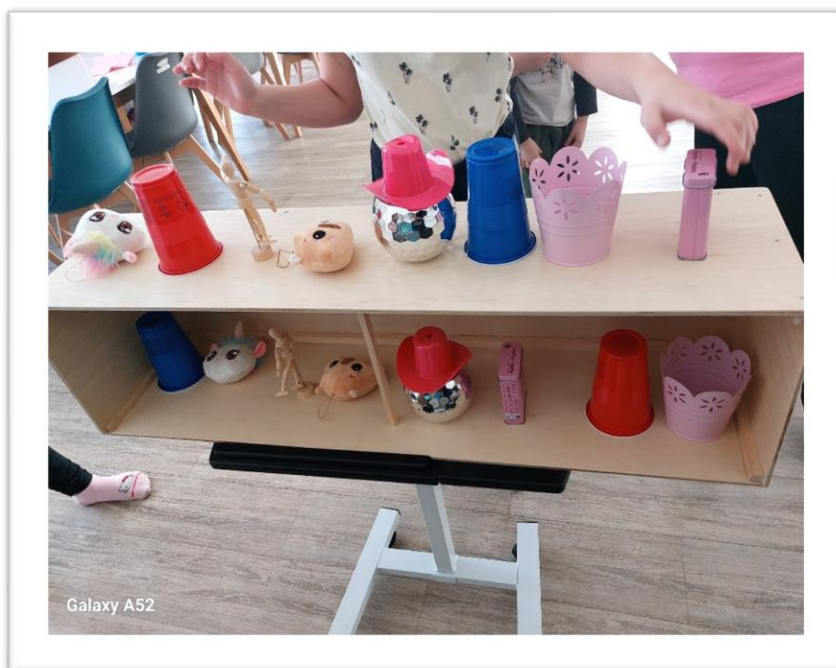
Mieszkańcy	Spotkanie dotyczące wielopłaszczyznowej współpracy na rzecz pieczy zastępczej	15
	Spotkania mieszkańcami „Przy kawie o rodzicielstwie zastępczym”	10

Na terenie rekreacyjnym „Oazy aktywności” zorganizowano po raz kolejny imprezę środowiskową „Festyn z rodziną zastępczą”. To wydarzenie skierowane do dzieci i rodzin zastępczych, którego głównym celem jest integracja tego środowiska. W wydarzeniu udział wzięło 329 osób – dzieci, rodzin zastępczych, seniorów, wolontariuszy z I Liceum Ogólnokształcącego w Wodzisławiu Śląskim oraz wolontariuszy z Uniwersytetu Trzeciego Wieku.

Jadłodzielnia

Nieodzownym elementem infrastruktury „Oazy aktywności” jest JADŁODZIELNIA, która już na stałe wpisała się w otoczenie przy ul. Wałowej 30. To miejsce w którym wspólnie przeciwdziałamy marnowaniu żywności oraz wspieramy lokalną społeczność poprzez dzielenie się nadwyżkami jedzenia. Dzięki tej inicjatywie osoby, które mają nadmiar produktów spożywczych, mogą je przekazać tym, którzy ich potrzebują. W działaniach tych wspierają nas okoliczni mieszkańcy, przedsiębiorcy, a przede wszystkim Caritas Archidiecezji Katowickiej – Ośrodek św. Hiacynta i Franciszek w Wodzisławiu Śląskim. W jadłodzielni nie wydajemy bonów, nie sprawdzamy dochodów. Jeśli mieszkaniec jest w trudnej sytuacji życiowej, jest głodny, potrzebujący lub ma ciężki moment w życiu, może skorzystać właśnie z takiej formy pomocy.

Galeria:

**Zajęcia dla dzieci
w czasie ferii**

**Prace wykonane
przez dzieci
w trakcie
półkolonii**

2. Sprawozdanie z działalności jednostek organizacyjnych pomocy społecznej

2.1. Dom Pomocy Społecznej im. Papieża Jana Pawła II w Gorzycach

Dom Pomocy Społecznej im. Papieża Jana Pawła II z siedzibą w Gorzycach świadczy usługi społeczne dla 218 osób potrzebujących całodobowej opieki. Całodobową opiekę i wsparcie w domu otrzymują osoby w podeszłym wieku oraz osoby niepełnosprawne fizycznie.

W ramach świadczonych usług mieszkańcom zapewnia się: miejsce zamieszkania, wyżywienie, wsparcie w czynnościach higienicznych i samoobsługowych, podstawowych czynnościach życiowych. Ponadto świadczone są usługi wspomagające i praca socjalna. Dom umożliwia i organizuje mieszkańcom pomoc w korzystaniu ze świadczeń zdrowotnych przysługujących im na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia.

Pobyt w domu jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania. Mieszkańcy opłacają pobyt zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, jednak nie więcej niż 70% swojego dochodu. Pozostałą część odpłatności ponosi rodzina lub gmina.

Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w 2024 r. wynosił 6 552,97 zł.

Formy i efekty prowadzonej działalności

W 2024 roku 256 osób skorzystało z całodobowej opieki świadczonej przez Dom Pomocy Społecznej im. Papieża Jana Pawła II.

Usługi bytowe

Mieszkańcy domu mieli zapewnione zamieszkanie w pokojach 1, 2, 3 - osobowych, wyżywienie, utrzymanie czystości. Wszystkie pokoje posiadają łazienki przystosowane do potrzeb osób poruszających się na wózkach.

Usługi opiekuńcze

Usługi opiekuńcze obejmowały opiekę higieniczną, pielęgnację, pomoc w podstawowych czynnościach życiowych (min. pranie, sprząatanie), pomoc w załatwianiu spraw osobistych. Zakres świadczonych usług opiekuńczych dla mieszkańca wynika z jego indywidualnych potrzeb i sprawności psycho - fizycznej.

Usługi wspomagające

Zakres usług wspomagających świadczonych przez dom obejmuje szereg działań skierowanych na aktywizowanie sprawnościowe i twórcze mieszkańców. Celem świadczenia usług wspomagających jest podniesienie sprawności psychofizycznej osoby, rozwijanie zainteresowań, zaspokajanie potrzeb kulturalnych, religijnych mieszkańców. Mieszkańcom proponowane były różne formy spędzania czasu wolnego w ramach terapii zajęciowej. Organizowane były imprezy kulturalno - oświatowe, występy, wycieczki, święta zgodnie z kalendarzem. Dom zapewnia mieszkańcom praktykowanie religii. Na miejscu znajduje się kaplica, dom zatrudnia kapelana.

W 2024 r. zorganizowano mieszkańcom wiele imprez o charakterze kulturalno - oświatowym, w tym w okresie bożonarodzeniowym jasełka w wykonaniu dzieci, bal karnawałowy, biesiadę z okazji walentynek, Dzień Kobiet, koncert z okazji Dnia Matki, integracyjne biesiady w plenerze „Powitanie lata w stylu peruwiańskim”, pożegnanie lata, zabawę andrzejkową, spotkanie opłatkowe.

Organizowane były wspólne spotkania przy grillu, zajęcia w ogrodzie.

W 2024 r. kontynuowano ulubioną formę spędzania wolnego czasu przez mieszkańców, tj. wyjazdy turystyczne i wyjazdy do placówek zaprzyjaźnionych z domem.

Umożliwienie mieszkańcom korzystania ze świadczeń zdrowotnych

Dom umożliwia i organizuje mieszkańcom pomoc w korzystaniu ze świadczeń zdrowotnych przysługujących im na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia.

Mieszkańcy domu pozostają pod opieką 2 lekarzy rodzinnych. Na konsultacje specjalistyczne zgodnie ze zleceniem lekarza rodzinnego mieszkańcy dowożeni byli samochodami domu pod opieką opiekuna.

Lekarze rodinni konsultują mieszkańców na miejscu w ramach wizyt domowych. W 2024 r. dowieziono mieszkańców na 636 porad specjalistycznych.

Mieszkańcy domu

W dniu 31.12.2024 r. w domu przebywało 218 osób. W ciągu 2024 r. przyjęto 38 nowych mieszkańców, odeszło również 38 osób.

Tabela 18: Ruch mieszkańców za 2024 rok

Lp.	Ruch mieszkańców	Liczba osób
1.	Przyjęcia	38
2.	Odejścia, w tym:	38
	- zgon	35
	- powrót do środowiska, przeniesienie do innej placówki	3

W domu mieszka 30 osób, które pochodzą z terenu powiatu wodzisławskiego, z tej liczby 5 osób zostało umieszczonych na tzw. „starych zasadach” - osoby przyjęte do domu pomocy społecznej przed 1 stycznia 2004 r. oraz osoby posiadające skierowania do domu pomocy społecznej wydane przed 1 stycznia 2004 r.

Tabela 19: Mieszkańcy domu z terenu powiatu wodzisławskiego z podziałem na gminy

Lp.	Nazwa gminy kierującej	Liczba osób
1.	Wodzisław Śląski	14
2.	Gorzyce	3
3.	Rydułtowy	5
4.	Radlin	1
5.	Godów	1
6.	Pszów	1
Razem		25

Tabela 20: Stopień sprawności mieszkańców

Stopień sprawności mieszkańców	Liczba osób	(%)
Osoby poruszające się samodzielnie	40	18,35
Osoby poruszające się za pomocą sprzętu ortopedycznego	45	20,64
Osoby poruszające się na wózkach	102	46,79
Osoby leżące	31	14,22

Powyższa tabela pokazuje jak kształtuje się sprawność fizyczna mieszkańców domu. Maleje liczba osób poruszających się samodzielnie. Ponad 46 % mieszkańców porusza się na wózkach i 14,22 % społeczności domu to osoby leżące. Z danych tych wynika również zakres opieki, jakiej wymagają mieszkańcy. Z roku na rok rośnie liczba mieszkańców wymagających

wzmoczonej opieki i pielęgnacji oraz usług medycznych. Obecnie do domu kierowane są osoby wymagające kompleksowych usług. Podeszły wiek nierozzerwalnie wiąże się z chorobami, przewlekłymi somatycznymi i typowymi psychicznymi dla tego okresu życia. Mieszkańcy zakwalifikowani jako osoby niepełnosprawne fizycznie to głównie osoby po udarach, amputacjach, z niedowładami, z zespołem zależności alkoholowej.

Plan finansowy jednostki

Tabela 21: Plan finansowy Domu Pomocy Społecznej im. Papieża Jana Pawła II

Źródło finansowania	Plan finansowy 2023 rok	Plan finansowy 2024 rok
1. Dochody własne, w tym:	15 030 999,98	16 795 921,00
odpłatność mieszkańców	14 500 000,00	16 400 000,00
inne źródła: nadwyżka budżetowa	463 125,98	277 400,00
odszkodowanie	12 342,00	0,00
darowizny	0,00	110 521,00
zwroty z lat ubiegłych	47 532,00	0,00
pozostałe dochody	8 000,00	8 000,00
2. Dotacja budżetu państwa	1 323 633,00	1 407 847,00
3. Środki własne Powiatu	0,00	770.550,00
4. Pozyskane środki zewnętrzne	0,00	0,00
Razem (suma pozycji od 1 do 4)	16 354 632,98	18 974 318,00

W 2024 roku otrzymano z Powiatowego Urzędu Pracy w Wodzisławiu Śląskim. dofinansowanie szkoleń pracowników z Krajowego Funduszu Szkoleniowego w kwocie 12 260,00 zł oraz refundację kosztów wynagrodzeń pracowników w kwocie 180 681,45 zł.

W minionym roku budżetowym wydatki budżetowe dokonywane były w sposób szczególnie oszczędny. Oszczędne gospodarowanie środkami budżetowymi oraz pozyskana darowizna pozwoliło wykonać w 2024 r. zadania o charakterze technicznym wymienione jak przedstawia poniższa tabela.

Tabela 22: Zrealizowane zadania o charakterze technicznym

Lp.	Rodzaj zadania	Kwota zadania
1.	Remont dźwigu osobowego	94 392,00
2.	Naprawa dachu	26 089,39
3.	Usunięcie awarii instalacji c.o. i c.w.u.	18 198,00
4.	Naprawa elewacji	70 180,80
Razem		208 860,19

Remont dźwigu osobowego na segmencie A mógł być wykonany dzięki pozyskanym środkom w postaci darowizny.

Kadra domu

Tabela 23: Struktura zatrudnienia w Domu Pomocy Społecznej

Lp.	Stanowisko	Wymiar etatów 2023	Wymiar etatów 2024
1.	Dyrektor	1	1
2.	Główna księgowa	1	1
3.	Zastępca głównej księgowej	1	1
4.	Starsza księgowa	2	2
5.	Księgowa	2	2
6.	Kierownik działu organizacyjno-prawnego i kadr	1	1
7.	Referent ds. kadr	1	1
8.	Inspektor ds. administracyjno-biurowych	1	1
9.	Starszy administrator zespołu ds. eksploatacji i zabezpieczenia obiektu	1	1
10.	Starszy administrator zespołu ds. gospodarczo-technicznych	1	1
11.	Elektromonter	5	5
12.	Konserwator	2	2
13.	Malarz	1	1
14.	Pracznia	5	6

c. d. Tabela 23: Struktura zatrudnienia w Domu Pomocy Społecznej

15.	Szwaczka	1	1
16.	Kierowca	2	2
17.	Magazynier	1	1
18.	Ogrodnik	-	-
19.	Kierownik działu socjalno-opiekuńczo-terapeutycznego	1	1
20.	Pracownik socjalny	5	5
21.	Instruktor ds. kulturalno-oświatowych	1	1
22.	Psycholog	1	1
23.	Kapelan	0,25	0,25
24.	Terapeuta zajęciowy	2	2
25.	Opiekun kwalifikowany w domu pomocy społecznej	33	32
26.	Starszy opiekun	12	13
27.	Opiekun	6	8
28.	Opiekun medyczny	3	4,25
29.	Pielęgniarka	4	3
30.	Położna	1	2
31.	Ratownik medyczny	1	1
32.	Pokojowa	21,50	23,25
33.	Starszy technik fizjoterapii	2	2
34.	Technik masażysta	0	1
35.	Kierownik kuchni	1	1
36.	Dietetyk	1	1
37.	Szef kuchni	1	1
38.	Kucharz	5	5
39.	Pomoc kuchenna	5	5,25
	Razem	135,75	143,00

Ocena realizacji zadań

Dom boryka się z problemem zapewnienia mieszkańcom usług pielęgniarskich. Usługa pielęgniarska jest usługą ponadstandardową w domu pomocy społecznej ale niezbędną dla zapewnienia mieszkańcom bezpieczeństwa. Niestety braki pielęgniarek w placówkach medycznych, nowa siatka płac dla pielęgniarek ogłoszona przez Ministerstwo Zdrowia spowodowało, że pielęgniarki zatrudnione w domu wystąpiły z żądaniem podwyżek płac, argumentując to właśnie wysokością płac w ochronie zdrowia. W tej kwestii dom nie jest w stanie konkurować z placówkami ochrony zdrowia. Usługa

pielęgniarska jest niezbędna w domu ponieważ nowo przyjmowane osoby wymagają usług świadczonych przez pielęgniarki. Nowo kierowani mieszkańcy to osoby z całym spektrum problemów. Dużą grupę stanowią mieszkańcy przyjmowani wprost z oddziałów szpitalnych, którzy wymagają intensywnej opieki, w tym usług pielęgniarskich. Osoby te powinny otrzymać opiekę w placówkach długoterminowej opieki ochrony zdrowia, a kierowane są do domu pomocy społecznej z powodu niewydolności systemu ochrony zdrowia. Inną grupę stanowią osoby z problemami alkoholowymi, w grupie tej przeważają mężczyźni. Praca z takimi osobami powoduje duże obciążenie psychiczne osób zatrudnionych w domu oraz stawia coraz większe wymagania wobec personelu. Kierownictwo domu czyni starania, aby mieszkańcy mieli zapewnione usługi świadczone przez pielęgniarki.

Galeria:

„Dzień seniora”

**Wycieczka –
zwiedzanie
ogrodów**

2.2. Dom Pomocy Społecznej Zgromadzenia Sióstr Opatrzności Bożej w Wodzisławiu Śląskim

Dom Pomocy Społecznej w Wodzisławiu Śląskim prowadzony jest przez Zgromadzenie Sióstr Opatrzności Bożej z siedzibą władz generalnych w Grodzisku Mazowieckim, posiadające w Rzeczypospolitej Polskiej osobowość prawną, w obiekcie stanowiącym własność Zgromadzenia. Dom jest prowadzony na podstawie umowy zawartej pomiędzy Powiatem Wodzisławskim, a Zgromadzeniem Sióstr Opatrzności Bożej i ma zasięg ponadlokalny.

Dom działa na podstawie decyzji Wojewody Śląskiego Nr PS/II/9013/16/2010 z dnia 10 listopada 2010 r. Przeznaczony jest dla 56 osób – osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie oraz dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie. Dla celów prowadzenia domu pomocy społecznej przeznaczone są budynki znajdujące się na nieruchomości Zgromadzenia Sióstr Opatrzności Bożej w Wodzisławiu Śląskim, otoczone ogrodem i dużym parkiem. Budynek i jego otoczenie są pozbawione barier architektonicznych.

Średni miesięczny koszt utrzymania w 2024 roku wynosił 6 127,90 zł.

Formy i efekty prowadzonej działalności

Głównym zadaniem domu – jako placówki całodobowego pobytu jest zapewnienie opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie oraz osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie i fizycznie oraz szerokiego zakresu usług w realizacji ich potrzeb życiowych: bytowych, zdrowotnych, opiekuńczych, terapeutycznych, edukacyjnych, kulturalnych, społecznych i religijnych.

Wszystkie działania dostosowuje się – w miarę możliwości – do indywidualnych potrzeb mieszkanek, ze szczególnym uwzględnieniem:

- 1) stanu zdrowia, stopnia upośledzenia umysłowego, fizycznego i zaburzeń psychicznych;
- 2) zapewnienia mieszkankom szeroko rozumianej intymności, godności;
- 3) samodzielności;
- 4) ochrony dóbr osobistych i bezpieczeństwa;
- 5) aktywizacji mieszanek poprzez terapię i rehabilitację, współdecydowanie we własnych sprawach, nawiązywanie kontaktów ze środowiskiem, podtrzymywanie kontaktów z rodziną i znajomymi;
- 6) zapewnienia opieki i pomocy w sytuacjach i czynnościach życia codziennego (choroba, odwiedziny, itp.);
- 7) zapewnienia urozmaiconych posiłków, dostępu do podstawowych produktów żywnościowych, zaopatrzenia w odzież, obuwie, pościel, bieliznę osobistą, środki higieny osobistej, leki i wszechstronną opiekę;
- 8) zapewnienia zaspokojenia potrzeb życiowych: żywienia, utrzymania czystości, przekazywania i zabezpieczenia środków pieniężnych i przedmiotów wartościowych, przestrzegania praw mieszkańców, załatwiania skarg i wniosków, przestrzegania dobrych zasad współżycia i życzliwości wzajemnej;
- 9) wychowania mieszanek w poczuciu współodpowiedzialności za dom, koleżanki, za ład i porządek w grupie, za osobisty wygląd zewnętrzny, za mienie DPS, współmieszanek i własne;
- 10) zasad i wartości chrześcijańskich.

Mieszkanke objęte były nauczaniem, wychowaniem oraz edukacją specjalną według indywidualnych możliwości. W roku 2024 - 10 osób dowożonych było na zajęcia do Zespołu Placówek Szkolno – Wychowawczo – Rewalidacyjnych.

Dwie osoby uczęszczały na Warsztaty Terapii Zajęciowej w Wodzisławiu Śląskim.

Mieszkanki domu

Mieszkanki domu stanowią społeczność bardzo zróżnicowaną pod wieloma względami: np. wieku, stopnia niepełnosprawności. Są to osoby niepełnosprawne w stopniu umiarkowanym, znacznym, z głębokim upośledzeniem umysłowym, z różnymi schorzeniami somatycznymi, z mózgowym porażeniem dziecięcym, po przebytej infekcji ośrodkowego układu nerwowego, z wodogłowie, epilepsją. Niektóre z nich mają zaburzenia mowy, słuchu i wzroku.

Dom stwarzał warunki do prowadzenia różnych form aktywności, mających na celu poprawę sprawności fizycznej, psychicznej i społecznej podopiecznych zamieszkujących w domu. Na poszczególnych grupach stosuje się w miarę możliwości szeroki wachlarz zajęć poprzez różne formy i metody terapii:

- 1) biblioterapia – indywidualna lub grupowa, poprzez oglądanie albumów, czytanie książek,
- 2) arteterapia – poprzez rysowanie, kolorowanie, malowanie farbami, modelowanie z masy solnej,
- 3) muzykoterapia – (czynna i bierna) np. nauka i śpiewanie piosenek, słuchanie muzyki o różnej tematyce,
- 4) ergoterapia – poprzez wspólne przygotowywanie elementów dekoracji, prace porządkowe,
- 5) silwoterapia – terapia przez kontakt z przyrodą, spacer,
- 6) zajęcia audiowizualne,
- 7) rozmowy w pokojach mieszkańców, stymulacje wzrokowo – słuchowe.

Tabela 24: Podział mieszkanek ze względu na wiek

Wiek mieszkanek	7 - 17	18 - 39	40 – 64	65 -72
Liczba osób	5	16	29	5
Udział %	9	29	53	9

Tabela 25: Podział mieszkanek ze względu na sprawność ruchową

Rodzaj sprawności	Sprawne ruchowo	Poruszające się przy asekuracji	Poruszające się przy pomocy wózka	Leżące, nie opuszczające łóżka
Liczba osób	34	6	4	11

W dniu 31.12.2024 r. w domu pomocy społecznej przebywało 55 osób. Przyjęto 2 nowe mieszkanki, 3 osoby zmarły.

Tabela 26: Ruch mieszkanek w 2024 roku

Ruch mieszkańców	Liczba osób
Przyjęcia	2
Odejścia, w tym:	3
- zgon	3
- powrót do środowiska, przeniesienie do innej placówki	0

Ocena realizacji zadań

Głównym zadaniem realizowanym w roku 2024 w domu pomocy społecznej było zapewnienie wychowankom szerokiego zakresu usług zabezpieczających ich podstawowe potrzeby życiowe: zdrowotne, terapeutyczne, edukacyjne, kulturalne, społeczne. Poziom i jakość tych usług kształtuje się na poziomie

obowiązującego standardu. Wsparcie opiekuńczo-wychowawcze dostosowane było w miarę możliwości do potrzeb indywidualnych mieszkanek z uwzględnieniem stopnia upośledzenia umysłowego, fizycznego i zaburzeń psychicznych. Mimo tych ograniczeń funkcjonalnych (somatycznych) dom dążył do zapewnienia mieszkankom szeroko rozumianej intymności, godności, samodzielności, ochrony dóbr osobistych i bezpieczeństwa.

Zadaniem domu było więc nie tylko dążenie do zaspokojenia bieżących potrzeb czy wyrównywanie i kompensacja zaniedbań, ale też nauka samodzielnego ich zaspokajania w sprzyjających warunkach Domu, przy udziale wykwalifikowanego personelu.

Plan finansowy jednostki

Tabela 27: Plan finansowy Domu Pomocy Społecznej w Wodzisławiu Śląskim

Źródło finansowania	Plan finansowy 2023 rok	Plan finansowy 2024 rok
Dochody własne (odpłatność mieszkanek, darowizny, inne źródła)	2 007 392,40	2 370 492,41
Dotacja z budżetu państwa	1 943 922,50	1 635 449,00
Środki własne powiatu	60 000,00	60 000,00
Dotacja z budżetu państwa Dodatki motywacyjne	0	271 644,45
Razem	4 011 314,90	4 337 585,86

Kadra Domu

Tabela 28: Struktura zatrudnienia w Domu Pomocy Społecznej w Wodzisławiu Śląskim

Lp.	Stanowisko	Wymiar etatów 2023 rok	Wymiar etatów 2024 rok
1.	Dyrektor	1	1
2.	Główna księgowa	1	1
3.	Referent	0,50	0,50
4.	Zaopatrzeniowiec	1	1
5.	Pracownik socjalny	1,25	1,25
6.	Pielęgniarka	2	1
7.	Technik fizjoterapii	0,75	0,75
8.	Instruktor terapii zajęciowej	0,5	1
9.	Konsultant ds. rehabilitacji medycznej	0,25	0,25
10.	Psycholog	0,25	0,25
11.	Konsultant ds. psychiatrii	0,25	0,25
12.	Opiekunki	19,00	19,5
13.	Pokojowe	2,00	1
14.	Magazynier	0,50	0,50
15.	Sprzątaczką	1,75	2
16.	Kucharki	5	5,5
17.	Pracznka, fryzjerka	1	1
18.	Konserwator	0,75	0,75
19.	Pracownik ogrodowy	1	1
Razem		39,75	39,5

Galeria:

**Wycieczka
do ZOO**

**Dzień
dziecka**

**Bal
Wszystkich
Świątecznych**

2.3. Powiatowy Ośrodek Wsparcia PERŁA w Wodzisławiu Śląskim

Jest domem typu A i zapewnia wsparcie dla 30 osób przewlekle psychicznie chorych. Ośrodek jest placówką wsparcia o charakterze pobytu dziennego i działa 5 dni w tygodniu, w godzinach od 7³⁰ – 15³⁰ od poniedziałku do piątku. Ośrodek świadczy usługi w formie zajęć grupowych lub indywidualnych w odpowiednio przygotowanych do tego pomieszczeniach, które odbywają się zgodnie z zaplanowanym rocznym planem pracy Ośrodka oraz tygodniowym planem pracy z uwzględnieniem Indywidualnego Planu Postępowania Wspierająco - Aktywizującego każdego uczestnika.

Formy i efekty prowadzonej działalności

Ośrodek w ramach pracy z uczestnikami realizował zadania wynikające z zapisów ustawy o pomocy społecznej oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie środowiskowych domów samopomocy poprzez indywidualne oraz grupowe zajęcia. Wszystkie formy wsparcia zostały dostosowane do indywidualnych potrzeb i możliwości psychofizycznych uczestników oraz zgodne były z zatwierdzonym Planem Pracy na 2024 r.

Zajęcia wspierająco - aktywizujące na rzecz uczestników Ośrodka realizowane były m.in. poprzez:

- 1) trening funkcjonowania w codziennym życiu:
 - a) trening nauki higieny i dbania o wygląd zewnętrzny,
 - b) trening kulinarny w ramach którego zapewniono Uczestnikom ciepły posiłek,
 - c) trening umiejętności praktycznych,
 - d) trening gospodarowania własnymi środkami finansowymi,
- 2) trening umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów (trening komunikacji, asertywności, grupa dyskusyjna, muzykoterapia, spotkania społeczności).
- 3) trening umiejętności komunikacyjnych, w tym z wykorzystaniem alternatywnych i wspomagających sposobów porozumiewania się,
- 4) trening umiejętności spędzania czasu wolnego,
- 5) poradnictwo psychologiczne, które realizowane jest poprzez indywidualne rozmowy z uczestnikami oraz psychoedukację,
- 6) pomoc w załatwianiu spraw urzędowych,
- 7) pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych,
- 8) niezbędną opiekę,
- 9) terapię ruchową (zajęcia sportowe, turystyka i rekreacja),

- 10) terapię zajęciową,
- 11) inne formy postępowania przygotowujące do uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej lub podjęcia zatrudnienia, w tym w warunkach pracy chronionej na przystosowanym stanowisku pracy (warsztaty z doradztwa zawodowego).

W celu uzyskania optymalnych wyników prowadzonej terapii Ośrodek współpracuje z rodzinami Uczestników poprzez działania informacyjne, edukację dla rodzin z zakresu choroby psychicznej, prowadzenie poradnictwa dla członków rodzin, promowanie postaw akceptacji, tolerancji i zrozumienia dla osób ze schorzeniami psychicznymi. Współpraca z rodzinami opiera się m.in. na ich udziale w grupie wsparcia prowadzonej przez pracowników Ośrodka.

W 2024 r. odbyło się 7 spotkań w ramach grupy wsparcia o następującej tematyce:

- 1) Relacje społeczne w chorobie. Sytuacje trudne i konfliktowe.
- 2) Zachowania prozdrowotne, sposoby wprowadzania zdrowych nawyków.
- 3) Nauka radzenia sobie z trudnymi emocjami - wymiana doświadczeń.
- 4) Komunikacja w sytuacjach konfliktowych - „Porozumiewanie się bez przemocy” Marshalla B. Rosenberga.
- 5) Jak poradzić sobie ze swoimi emocjami, żeby być dobrym wsparciem.
- 6) Spojrzenie z innej perspektywy na siebie i swoją rodzinę wymiana doświadczeń.
- 7) Nauka radzenia sobie z trudnymi emocjami - wymiana doświadczeń.

łącznie przeprowadzono 13,5 godziny zajęć. Średnia liczba osób korzystających z grupy wsparcia - 5 osób. W ramach grupy wsparcia uczestnicy zajęć uzyskali wsparcie w rozwiązywaniu własnych problemów, wzmocnili umiejętności

komunikowania się z innymi, podnieśli poziom własnej samooceny i wiary we własne umiejętności kierowania własnym życiem i życiem rodziny, pozyskali wiedzę na temat choroby psychicznej, co będzie w przyszłości miało pozytywny wpływ na relację oraz pracę z członkami rodzin przewlekłe chorujących na zaburzenia psychiczne.

Uczestnicy Ośrodka

Tabela 29: Struktura wieku osób korzystających z usług Ośrodka

Podział Uczestników ze względu na wiek	18-30 r.ż.	31-50 r.ż.	powyżej 50 r.ż.
Uczestnicy 2023 rok	7	17	8
Uczestnicy 2024 rok	6	17	9

Zgodnie ze statutem ośrodek zapewnia wsparcie dla 30 osób. W minionych latach większa liczba uczestników związana była z przyjęciem osób na zastępstwo za nieobecnego uczestnika. Struktura osób korzystających ze wsparcia ze względu na wiek nie zmieniła się znacząco. Na koniec 2024 roku 5 osób oczekiwało na umieszczenie w Ośrodku.

Plan finansowy jednostki

Tabela 30: Plan finansowy Powiatowego Ośrodka Wsparcia PERŁA w Wodzisławiu Śląskim

Źródło finansowania	Plan finansowy 2023 rok	Plan finansowy 2024 rok
całkowity budżet, w tym:	878 774,00 zł	1 164 733,40 zł
dotacja Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego	874 164,00	881 360,10 zł

c. d. Tabela 30: Plan finansowy Powiatowego Ośrodka Wsparcia PERŁA w Wodzisławiu Śląskim

dotacja Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego ze środków rezerwy na remont piwnicy	-	51 660,00 zł
dotacja celowa na dodatek motywacyjny dla pracowników pomocy społecznej	-	46 671,30 zł
środki własne powiatu	2 850,00 zł	179 850,00 zł
środki z Krajowego Funduszu Szkoleniowego	1 760,00 zł	5 192,00 zł

Od stycznia 2024 r. do lipca 2024 r. kwota dotacji przypadająca miesięcznie na 1 uczestnika w 2024 r. wynosiła 2 250,40 zł. Od sierpnia do grudnia 2024 roku średnia miesięczna kwota dotacji została podniesiona do 320% kryterium dochodowego, co dało 2 483,20 zł na jednego uczestnika. Dodatkowo decyzją Wojewody Śląskiego otrzymano środki z rezerwy celowej na remont piwnicy w wysokości 51 660,00 zł. Środki własne powiatu przeznaczone zostały na wynagrodzenia pracowników ośrodka, przygotowanie dokumentacji projektowej związanej z termomodernizacją budynku oraz na potrzeby bieżące.

Kadra Ośrodka

Tabela 31: Struktura zatrudnienia w Powiatowym Ośrodku Wsparcia PERŁA w Wodzisławiu Śląskim

L.p.	Stanowisko	Wymiar etatów 2023 rok	Wymiar etatów 2024 rok
1.	Dyrektor	1	1
2.	Główna księgowa	0,50	0,50
3.	Starszy administrator	1	1
4.	Terapeuta	2	2
5.	Pracownik socjalny	1	1

c. d. Tabela 31: Struktura zatrudnienia w Powiatowym Ośrodku Wsparcia PERŁA
w Wodzisławiu Śląskim

6.	Aspirant pracy socjalnej	1	0
7.	Psycholog	0	1
Razem		6,50	6,50

Wskaźnik zatrudnienia pracowników zespołu wspierająco - aktywizującego na dzień 31.12.2024 r. wynosił 5 etatów na 30 uczestników.

Wszystkie zatrudnione osoby spełniały wymagania zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie środowiskowych domów samopomocy. Dodatkowo Ośrodek zatrudniał lekarza psychiatrę, konserwatora oraz sprzątaczkę na umowę cywilnoprawną.

Ocena realizacji zadań

Celem głównym działalności Ośrodka jest podtrzymywanie efektów leczenia psychiatrycznego oraz terapii, rozwijanie umiejętności potrzebnych do jak najbardziej samodzielnego życia a także budowanie poczucia własnej wartości oraz rozwijanie sieci oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Wszystkie podjęte w roku sprawozdawczym działania o charakterze wspierająco - aktywizującym wynikające z rocznego planu pracy zostały zrealizowane w całości, co wpłynęło na osiągnięcie zamierzonych efektów terapeutycznych. Wszystkie formy prowadzenia wsparcia/ zajęć zostały dostosowane do indywidualnych możliwości psychofizycznych Uczestników. Zajęcia grupowe umożliwiły Uczestnikom nawiązywanie i podtrzymywanie relacji interpersonalnych, co bezpośrednio wpłynęło na rozwijanie umiejętności komunikacyjnych. Dzięki regularnemu kontaktowi z innymi osobami Uczestnicy uczyli się współpracy, wzajemnego zrozumienia oraz rozwiązywania konfliktów

w grupie. Takie doświadczenia są szczególnie ważne dla osób, które mają trudności w funkcjonowaniu społecznym. Wiele osób z zaburzeniami psychicznymi doświadcza samotności i izolacji. Udział w zajęciach grupowych pozwolił Uczestnikom poczuć się częścią społeczności, co przełożyło się na wzrost poczucia przynależności i akceptacji. Praca w grupie dała podopiecznym możliwość dzielenia się swoimi doświadczeniami i emocjami w bezpiecznym środowisku. Wzajemne wsparcie ze strony osób z podobnymi problemami psychologicznymi uświadomiło Uczestników, że nie są oni osamotnieni w swoich trudnościach. Efekty prowadzonych oddziaływań zależne były od stanu zdrowia Uczestników, ich zdolności koncentracji uwagi i możliwości intelektualnych, jak również stopnia zaangażowania rodziny.

Wsparcie indywidualne każdorazowo dostosowywane było do specyficznych potrzeb, możliwości i celów każdego Uczestnika, w którym specjaliści ośrodka skupiali się na konkretnych problemach danej osoby, takich jak trudności emocjonalne, społeczne czy zawodowe. Uczestnicy mogli pracować nad trudnymi emocjami, takimi jak lęk, smutek, frustracja czy złość. Podczas zajęć indywidualnych Uczestnicy mieli możliwość głębszego zrozumienia siebie – swoich emocji, myśli i zachowań. Terapeuci oraz psycholog pomagali w identyfikowaniu mechanizmów, które utrudniają codzienne funkcjonowanie, oraz wspierali w wypracowywaniu zdrowszych strategii radzenia sobie z trudnymi sytuacjami.

Oferowane wsparcie zapewnia uczestnikom wszechstronny rozwój – od poprawy relacji społecznych, przez wzrost poczucia własnej wartości, po naukę umiejętności potrzebnych do samodzielnego życia. Wsparcie emocjonalne, motywacja do działania, przyczyniają się do poprawy jakości życia Uczestników oraz ich lepszej adaptacji do codziennych wyzwań. Uczestnicy Ośrodka podejmowali inicjatywy związane z poszukiwaniem zatrudnienia. Jedna osoba

kontynuowała, a druga podjęła zatrudnienie w Zakładzie Aktywności Zawodowej w Wodzisławiu Śląskim. Dwie osoby wykonywały prace dorywcze. Ponadto zabezpieczono jednego uczestnika w mieszkaniu wspomagany. Na koniec 2024 roku dwoje uczestników zamieszkiwało w mieszkaniach wspomaganych. Jeden uczestnik opuścił mieszkania chronione i zamieszkał samodzielnie w mieszkaniu socjalnym. Powyższe wskazuje, iż część uczestników Ośrodka zaczyna podejmować aktywności społeczno - zawodowe, co bezpośrednio wpływa na wzrost ich poziomu samodzielnego funkcjonowania w środowisku.

Galeria:

Prace uczestników

Powiatowa
Olimpiada osób
niepełnosprawnych

2.4. Ośrodek Wsparcia w Połomi

Zgodnie z umową o powierzeniu realizacji zadania publicznego na „Prowadzenie Ośrodka Wsparcia dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi” typu B zawartej w dniu 30.04.2024 r. pomiędzy Powiatem Wodzisławskim, a Caritas Archidiecezji Katowickiej, Ośrodek Św. Hiacynta i Franciszek w Wodzisławiu Śląskim realizuje zadanie prowadzenia Ośrodka Wsparcia w Połomi. Ośrodek aktywizuje oraz sprawuje opiekę nad 35 osobami z niepełnosprawnością intelektualną z terenu Powiatu Wodzisławskiego.

Formy i efekty prowadzonej działalności

Podstawową formą działalności Ośrodka jest realizowanie, przyjętego przez Zespół Wspierająco – Aktywizujący, Indywidualnego Planu Postępowania Wspierająco – Aktywizującego. Plan ten dostosowany jest do potrzeb i możliwości psychofizycznych uczestnika. Opracowuje się go przy udziale uczestnika Ośrodka, a także na podstawie rozmów i obserwacji.

Bazując na zasobach Ośrodka, terapia zajęciowa odbywała się w tematycznych pracowniach dostosowanych do potrzeb uczestników: ceramiki, informatyki, gospodarstwa domowego, teatralno-integracyjnej, plastyczno-witrażowej, terapii ruchowej. W pracowniach tych zajęcia nie ograniczają się jedynie do specyficznych czynności i metod pracy właściwych tym pracowniom ze względu na ich specyfikę, lecz stosuje się w nich treningi i metody terapii do potrzeb podopiecznych, stosownie do świadczonych przez Ośrodek usług na rzecz jego Uczestników. Zajęcia w Ośrodku mają formę zespołową lub indywidualną.

Na postępowanie wspierająco - aktywizujące składa się:

1. Trening funkcjonowania w życiu codziennym:

- 1) trening nauki higieny (mycie się, ubieranie, załatwianie potrzeb

- fizjologicznych, nauka prania ubrań),
- 2) trening dbałości o wygląd zewnętrzny (nauka dbałości o własny wygląd poprzez dobór ubrań, fryzury, itp.),
 - 3) trening kulinarny (nauka wykonywania prostych posiłków, nakrywania do stołu, właściwego zachowania się przy stole, posprzątania po posiłku),
 - 4) trening umiejętności praktycznych (nauka dbałości o czystość i porządek we własnym mieszkaniu, nabywanie umiejętności dokonywania drobnych napraw, itp.),
 - 5) trening gospodarowania własnymi środkami finansowymi (nauka rozpoznawania nominałów, nauka robienia samodzielnych zakupów).
2. Trening umiejętności społecznych i interpersonalnych oraz rozwiązywania problemów:
- 1) nawiązywanie i utrzymywanie kontaktów społecznych,
 - 2) aktywność i odpowiedzialność,
 - 3) motywowanie do funkcjonowania w oparciu o własne możliwości,
 - 4) kształtowanie umiejętności współpracy i komunikowania się w grupie na zasadach otwartości, partnerstwa i wzajemności,
 - 5) kształtowanie pozytywnych relacji uczestnika z osobami bliskimi, sąsiadami, z innymi osobami w czasie zakupów, w środkach komunikacji publicznej, w urzędach, w instytucjach kultury,
 - 6) aktywizację w celu znalezienia zatrudnienia, rozwijanie umiejętności organizowania pracy (w tym zarobkowej),
 - 7) trening podtrzymywania i rozwijania umiejętności szkolnych.
3. Trening umiejętności spędzania czasu wolnego:
- 1) rozwijanie zainteresowania audycjami radiowymi, telewizyjnymi i filmami,
 - 2) rozwijanie umiejętności korzystania z form spędzania czasu

- wolnego (turystyka, rekreacja, udział w imprezach kulturalnych, sportowych, towarzyskich, klubowych),
- 3) motywowanie do wychodzenia na zewnątrz domu (kino, teatr, muzeum, itp.),
 - 4) inne.
4. Terapia zajęciowa:
- 1) zajęcia plastyczne,
 - 2) zajęcia muzyczne,
 - 3) zajęcia teatralne,
 - 4) obsługa komputera,
 - 5) zajęcia kulinarne,
 - 6) majsterkowanie,
 - 7) ogrodnictwo,
 - 8) zajęcia porządkowe,
 - 9) inne.
5. Terapia ruchowa:
- 1) zajęcia sportowe,
 - 2) turystykę i rekreację.
6. Poradnictwo psychologiczne skierowane do uczestników, a także do rodzin i opiekunów uczestników.
7. Pomoc w załatwianiu spraw urzędowych oraz poradnictwo socjalne skierowane do uczestników, a także do rodzin i opiekunów uczestników.
8. Pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych, w tym uzgadnianie i pilnowanie terminów wizyt u lekarza, pomoc w zakupie leków, pomoc w dotarciu do jednostek ochrony zdrowia.
9. Niezbędna opieka.
10. Edukacja ukierunkowana na samodzielne korzystanie z różnych ofert

publicznych, w tym usług medycznych.

11. Inne formy postępowania przygotowujące do uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej lub podjęcia zatrudnienia, w tym w warunkach pracy chronionej na przystosowanym stanowisku pracy.

Ocena rezultatów dokonywana jest indywidualnie dla każdego z uczestników w formie okresowej oceny. Jako działania Ośrodka wsparcia możemy wyróżnić następujące rezultaty, które osiągnęli uczestnicy korzystający z nich:

- 1) zapobieganie regresowi, podtrzymywanie zdobytych umiejętności życiowych, szkolnych, społecznych,
- 2) nabywanie umiejętności samoobsługowych, zaradności potrzebnej w życiu codziennym,
- 3) podniesienie kompetencji społecznych, które są niezbędne do prowadzenia samodzielnego życia, a także umiejętności potrzebnych w pracy zawodowej,
- 4) dążenie do poprawy stanu zdrowia psychicznego oraz samopoczucia uczestników,
- 5) podnoszenie poczucia własnej godności i wartości wśród uczestników,
- 6) podnoszenie jakości w integracji społecznej ze środowiskiem.

W związku z zaobserwowaną koniecznością, udziela się wsparcia dla rodziców/ opiekunów naszych podopiecznych poprzez:

- 1) organizację grupy wsparcia dla rodziców/ opiekunów osób niepełnosprawnych,
- 2) pracę socjalną prowadzoną w środowisku na rzecz rodzin naszych podopiecznych,
- 3) prowadzenie konsultacji indywidualnych rodziców/ opiekunów przez psychologa naszego Ośrodka,
- 4) organizację konferencji tematycznych skierowanych do opiekunów

podopiecznych ośrodka.

Efektem realizacji zadań dla uczestników naszego Ośrodka jest integracja ze społecznością lokalną, a także zwiększenie poczucia własnej wartości, uzyskanie umiejętności spędzania czasu wolnego, zmniejszenie obaw i lęków występujących podczas zmian sytuacji. Kolejnym efektem jest pobudzenie lub rozwijanie swych zainteresowań oraz pasji, nabywanie umiejętności jak najbardziej samodzielnego funkcjonowania codziennego. W wyniku działań Ośrodka w społeczności lokalnej następuje stopniowa zmiana stereotypu osoby niepełnosprawnej intelektualnie.

Uczestnicy zajęć

W każdym miesiącu liczba uczestników wynosiła 35 osób. Wśród naszych podopiecznych 17 osób jest niezdolnych do samodzielnej egzystencji oraz posiada sprzężoną niepełnosprawność lub autyzm. W 2024 roku ośrodka nie opuściła żadna osoba. W trakcie roku 2 osoby brały udział w zajęciach na zasadzie zastępstwa za nieobecnych uczestników.

Tabela 32: Struktura wieku osób korzystających z usług ośrodka

Podział uczestników ze względu na rodzaj niepełnosprawności	18-30 r.ż.	31-50 r.ż.	pow. 50 r.ż.
Osoby z niepełnosprawnością intelektualną	1	10	7
Osoby ze spektrum autyzmu lub niepełnosprawnościami sprzężonymi	3	11	3
Razem	4	21	10

Plan finansowy jednostki

Tabela 33: Plan finansowy ośrodka wsparcia w Połomi

Źródło finansowania	Plan finansowy 2023 rok	Plan finansowy 2024 rok
Dotacja Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego	1 019 858,00	1 028 253,45
Podwyższona dotacja, o której mowa w art. 51c ust. 5 ustawy o pomocy społecznej	137 049,36	143 660,88
Urząd gminy Mszana – realizacja zadania publicznego „Aktywizacja oraz Wsparcie Osób z Niepełnosprawnością Mieszkańców Gminy Mszana”	20 000,00	20 000,00
Środki własne Powiatu	-	58 000,00
Dotacja celowa na dodatek motywacyjny dla pracowników pomocy społecznej	-	75 549,99zł
Razem	1 176 907,36	1 325 464,32

Od stycznia 2024 r. do lipca 2024 r. kwota dotacji przypadająca miesięcznie na 1 uczestnika w 2024 r. wynosiła 2 250,40 zł. Od sierpnia do grudnia 2024 roku średnia miesięczna kwota dotacji została podniesiona do 320% kryterium dochodowego, co dało 2 483,20 zł na jednego uczestnika. Ponadto Ośrodek otrzymywał zwiększoną o 30% dotację w oparciu o przepisy Programu „Za życiem” dla osób z niepełnosprawnością sprzężoną oraz ze spektrum autyzmu, która wynosiła od stycznia 2024 r. do lipca 2024 r. - 675,12 zł, a od sierpnia do grudnia 2024 r. – 744,96 zł.

Kadra Ośrodka

Tabela 34: Struktura zatrudnienia w ośrodku wsparcia w Połomi

Lp.	Stanowisko	Wymiar etatów 2023 rok	Wymiar etatów 2024 rok
1.	Kierownik	1	1
2.	Główna księgowa	1	1
3.	Pracownik socjalny	0,50	0,50

c. d. Tabela 34: Struktura zatrudnienia w ośrodku wsparcia w Połomi

4.	Psycholog	0,50	0,50
5.	Pedagog	0,50	0,50
6.	Fizjoterapeuta – Opiekun	1	1
7.	Instruktor terapii zajęciowej - Opiekun	5,5	5,5
8.	Opiekun medyczny	1	1
Razem		11	11

Ośrodek wsparcia zatrudnia również 3 osoby w ramach umowy zlecenia (kierowcy, sprzątaczką).

Ocena realizacji zadań

Na liście osób oczekujących na miejsce w naszym Ośrodku na dzień 31.12.2024 roku figurowało 20 osób. Ośrodka Wsparcia w Połomi w ubiegłym roku nie opuściła żadna osoba.

Głównym problemem jest zabezpieczenie potrzeb finansowych Ośrodka. Stale rosnące koszty zatrudnienia, żywności, usług, mediów, utrzymania budynku oraz paliwa powodują znaczne ograniczenie pozostałych wydatków.

Konieczność utrzymania standardu usług, szczególnie wysokiego wskaźnika zatrudnienia, powoduje duże problemy w codziennym funkcjonowaniu.

Na dzień dzisiejszy nie jesteśmy w stanie konkurować jako pracodawca z warunkami pracy (szczególnie czas pracy oraz wynagrodzenie) jakie oferuje szkolnictwo lub jednostki służby zdrowia. Sytuacja demograficzna powoduje również, że mała ilość specjalistów po studiach stara się o podjęcie zatrudnienia w naszej jednostce. Należy podkreślić, iż obciążająca psychicznie praca, w 40 godzinnym tygodniu pracy, prawnie wymagane wysokie kwalifikacje, powiązane z niskim wynagrodzeniem nie jest priorytetem dla osób starających się o zatrudnienie. Na dzień dzisiejszy tylko dwóch pracowników

Ośrodek w Połomi to osoby poniżej 40 roku życia. Zatrudniamy również osobę z uprawnieniami emerytalnymi.

Kolejnym zadaniem, które jest ogromnym wyzwaniem finansowym, jest realizacja przez ośrodek dowozu osób niepełnosprawnych na zajęcia. Zgodnie z rozporządzeniem o środowiskowych domach samopomocy jest to zadanie fakultatywne. Dowóz realizujemy dla 32 podopiecznych z ogólnej liczby 35 osób. Położenie ośrodka determinuje konieczność realizacji dowozu.

Bez zapewnienia transportu większość podopiecznych nie brałaby udziału w zajęciach i pozostawałaby w domach. Codziennie nasze samochody pokonują dystans 300 km po drogach powiatu. Powyższe powoduje koszty zatrudnienia kierowców, paliwa oraz amortyzacji samochodów. Należy podkreślić, że samochody użytkowane w Połomi są zakupione w pełni ze środków własnych Caritas. Niezbędny jest zakup w bieżącym roku nowego samochodu na potrzeby podopiecznych ośrodka w Połomi.

Galeria:

Mikołajki

Wycieczka

2.5. Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Wodzisławiu Śląskim

Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Wodzisławiu Śląskim został utworzony w 2006 roku i do dnia 09.03.2023 roku, funkcjonował jako Powiatowy Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie. Ośrodek realizuje zadania z zakresu administracji rządowej w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej, finansowane z budżetu państwa, zgodnie ze standardem określonym w Rozporządzeniu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej oraz wymagań kwalifikacyjnych wobec osób zatrudnionych w tych ośrodkach.

Ośrodek jest placówką o charakterze ponadlokalnym i dysponuje 14 miejscami całodobowego pobytu, a podstawowy standard usług obejmuje działania interwencyjne, terapeutyczno – wspomagające oraz zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych.

Formy i efekty prowadzonej działalności

W zakresie interwencyjnym Ośrodek zapewniał schronienie osobom doznającym przemocy domowej oraz dzieciom pozostającym pod ich opieką, bez skierowania i bez względu na dochód, przez okres do trzech miesięcy z możliwością przedłużenia w uzasadnionych przypadkach. Podczas pobytu w Ośrodku, osoby dotknięte przemocą otrzymywały wsparcie w formie pomocy psychologicznej, pedagogicznej, terapeutycznej i socjalnej. Działania kierowane do osób doświadczających przemocy skupiały się na ich wsparciu w przezwyciężeniu sytuacji kryzysowych. Zarówno osoby przebywające w Ośrodku jak i gmina ich pochodzenia nie ponosiły kosztów związanych z odpłatnością za pobyt w placówce.

W zakresie terapeutyczno – wspomagającym Ośrodek dokonuje diagnozy problemu przemocy domowej oraz opracowuje indywidualny plan pomocy osobie doznającej przemocy domowej, uwzględniający jej potrzeby, cele oraz metody pracy.

Jednym z podstawowych celów statutowych placówki jest zaspokajanie podstawowych potrzeb bytowych osób objętych wsparciem w formie całodobowego pobytu Ośrodka.

Istotnym elementem świadczonych usług, jest także prowadzenie poradnictwa psychologiczno – pedagogicznego dla osób dotkniętych przemocą domową.

Szczególnym obszarem działania placówki była praca z dziećmi, głównie osobami doznającymi przemocy domowej lub świadkami przemocy oraz

osobami, które nie radzą sobie z trudnymi emocjami. Obejmowała ona wstępną diagnozę, konstruowaną na podstawie opisu funkcjonowania dziecka w dotychczasowym środowisku zamieszkania oraz komunikowanych potrzeb. Na tej podstawie opracowano indywidualny plan wsparcia. Konsultacji małoletnim udziela się na podstawie pisemnej zgody rodzica/ opiekuna. Ośrodek realizuje także Standardy Ochrony Małoletnich. Ważnym elementem pracy było zapewnienie wsparcia pedagogicznego, a także pomocy terapeutycznej. W Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia udzielano także konsultacji wychowawczych, prowadzone były zajęcia „Szkoły dla Rodziców”, powstała także Grupa Terapeutyczna dla Osób Doznających Przemocy Domowej. Powyższe formy wsparcia świadczone były zarówno dla osób przebywających w Ośrodku jak i osób korzystających z konsultacji ambulatoryjnych.

Ustalony na podstawie obowiązujących przepisów prawa pobyt Klientów w Ośrodku, do trzech miesięcy, wymaga bardzo intensywnej współpracy z gminą miejsca pochodzenia Klienta, szczególnie w zakresie ustalenia form wsparcia możliwych do stworzenia w środowisku, do którego deklaruje on powrót. Najczęstszą formą oczekiwanej pomocy przez Klientów jest chęć uzyskania mieszkania socjalnego/ chronionego, wsparcia finansowego, objęcie asystą rodzinną oraz pracą socjalną. Osoby, które decydowały się powrócić do poprzedniego środowiska zamieszkania, starano się wyposażyć w taką wiedzę i umiejętności, które pozwoliły na przemodelowanie dotychczasowej, krzywdzącej relacji z partnerem. Służyły temu przede wszystkim organizowane w Ośrodku zajęcia rozwojowe, podczas których uczono umiejętności społecznych, technik radzenia sobie ze stresem, stawiania granic, budowania oczekiwań oraz relaksacji.

Ośrodek realizuje również program oddziaływań korekcyjno - edukacyjnych dla osób stosujących przemoc. Oddziaływania prowadzone były w formie zajęć indywidualnych i grupowych. Ich celem w pierwszej kolejności było dostarczenie uczestnikom takiej wiedzy i umiejętności, które pozwoliły na zatrzymanie przemocy. Kolejne priorytety programu to: praca w obszarze umiejętności społecznych, komunikacji, kontroli zachowań oraz konstruktywnego rozwiązywania sporów. Przebieg i efekty oddziaływań korekcyjno - edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc domową objęte były działaniami monitorującymi i ewaluacyjnymi. Monitoring prowadzony jest przez okres 3 lat i obejmuje osoby, które ukończyły pełny cykl programowy (60 godzin zajęć). Uczestnik oddziaływań korekcyjnych może oczekiwać zaświadczenia potwierdzającego przystąpienie do programu oraz jego ukończenie w sytuacji kiedy był obecny co najmniej na 75% godzinach zajęć i zaznajomił się z wszystkimi jego tematami. Zebrane przez Ośrodek dane wskazują na wysoki poziom efektywności programu korekcyjno - edukacyjnego, co potwierdza znikoma ilość osób powracających do zachowań przemocowych. Obserwuje się stale narastające trudności w zakresie pozyskiwania informacji zwrotnej od uczestników programu. Wynikają one przede wszystkim z braku możliwości nawiązania kontaktu z uczestnikiem (zmiana nr telefonów, zmiana miejsca zamieszkania) oraz uzyskania informacji ze środowiska (niejasna konstrukcja przepisów prawa, związana z uzasadnieniem żądania informacji). Zmiana przepisów w zakresie kierowania do uczestnictwa do udziału w programie powoduje znaczny wzrost liczby uczestników programu w roku sprawozdawczym.

Osoby korzystające z usług Ośrodka

Tabela 35: Liczba osób korzystających z usług Ośrodka

Rodzaj usługi	Liczba osób korzystających
Pobyt całodobowy	52
Konsultacje psychologiczno – pedagogiczne, terapeutyczne oraz socjalne (tylko pierwsze)	278
Oddziaływania korekcyjno - edukacyjne	30

W celu skuteczniejszego udzielania pomocy i dostosowania jej do indywidualnych potrzeb osób doświadczających przemocy, Ośrodek monitorował efekty swojej pracy, prowadził kampanie informacyjne i edukacyjne dotyczące zjawiska przemocy domowej, jak również współpracował w tym zakresie z innymi instytucjami, takimi jak ośrodki pomocy społecznej, zespoły interdyscyplinarne, policja, sąd, prokuratura, szkoły. Ośrodek szczególnie zaangażowany był we współpracę z zespołami interdyscyplinarnymi na terenie naszego powiatu. W ramach posiadanych możliwości, pracownicy Ośrodka uczestniczyli także w spotkaniach grup diagnostyczno - pomocowych szczególnie tych, dotyczących osób przebywających w placówce.

W ramach swojej działalności Ośrodek zaangażował się i koordynował realizację Kampanii „Białej Wstążki” i „16 Dni Przeciw Przemocy” . Ponadto w ramach działalności Ośrodka prowadzono także:

- 1) zajęcia „Szkoły dla Rodziców” - 2 edycje,
- 2) wizyty studyjne dla słuchaczy Szkoły Policji w Katowicach,
- 3) opracowano i przekazano materiały do wykorzystania dla szkół ponadpodstawowych z terenu naszego powiatu,
- 4) warsztaty tematyczne „Jak radzić sobie z przykrymi emocjami?” skierowane do uczniów szkół powiatu wodzisławskiego,

- 5) superwizję dla pracowników socjalnych i asystentów rodzin w zakresie przeciwdziałania przemocy - 2 edycje,
- 6) Koordynacja realizacji Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej,
- 7) Koordynacja realizacji Powiatowego Programu Promującego Prawidłowe Postawy Wychowawcze.

Ocena realizacji zadań

Zadania i standard placówki określono w Rozporządzeniu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 roku w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej oraz wymagań kwalifikacyjnych wobec osób zatrudnionych w tych ośrodkach, Rozporządzeniu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 roku w sprawie programów korekcyjno - edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową oraz Rozporządzeniu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie wzoru zaświadczenia o zgłoszeniu się do udziału w programach korekcyjno - edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub w programach psychologiczno - terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz wzoru zaświadczenia o ukończeniu tych programów, a także wzorów pouczeń w związku z uczestnictwem osób stosujących przemoc domową w tych programach. Ośrodek wprowadził także zmiany wynikające z Ustawy z dnia 9 marca 2023 roku o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw. W świetle zapisów określonych w Rozporządzeniu o standardach usług, Ośrodek stoi przed wyzwaniem dostosowania placówki dla osób o specjalnych potrzebach.

Dzięki pozyskaniu dodatkowych środków z budżetu pastwa udało się wykonać dostosowanie kuchni.

Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy

Domowej w Wodzisławiu Śl. pomimo trudności finansowych i kadrowych wynikających z niewystarczającej wysokości dotacji przekazywanej z budżetu państwa, realizuje swoje zadania w ciągłym systemie czasu pracy z zachowaniem standardu usług.

Plan finansowy jednostki

Tabela 36: Plan finansowy Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Wodzisławiu Śląskim

Źródło finansowania	Plan finansowy rok 2023	Plan finansowy rok 2024
całkowity budżet, w tym:	840.167,00 zł	1 111 579,00 zł
dotacja Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego		1 040 359,00 zł
Środki własne powiatu		70 000,00 zł
środki własne (darowizna)		1 220,00 zł

Kadra Ośrodka

Tabela 37: Struktura zatrudnienia Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Wodzisławiu Śląskim

L.p.	Stanowisko	Wymiar etatów 2023 rok	Wymiar etatów 2024 rok
1.	Dyrektor	1	1
2.	Inspektor	0,50	0,50
3.	Główna księgowa	0,50	0,50

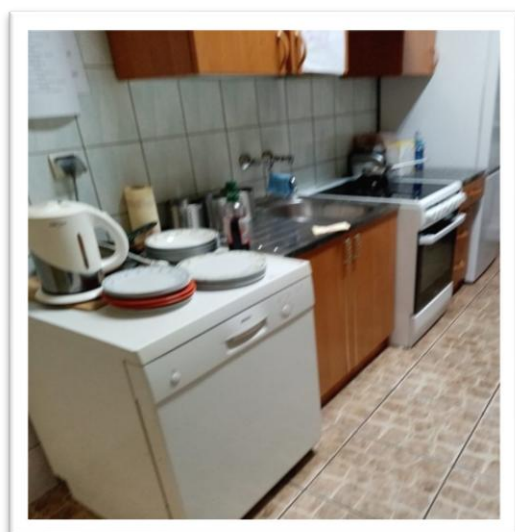
c. d. Tabela 37: Struktura zatrudnienia Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Wodzisławiu Śląskim

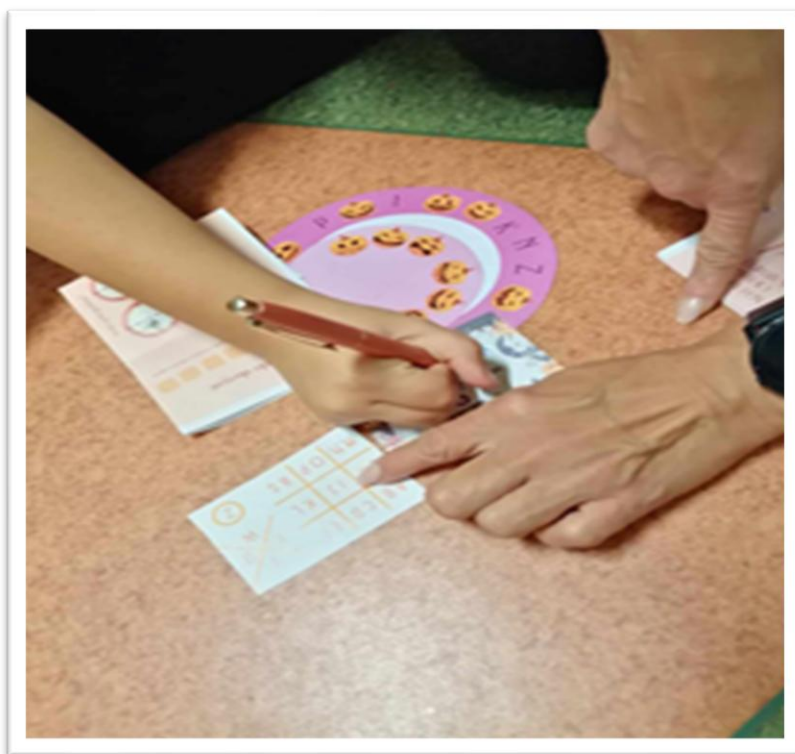
4.	Pedagog	3,00	4,00
5.	Pracownik socjalny	0,75	0,75
6.	Terapeuta	1,50	1
7.	Psycholog	0,50	0
Razem		7,75	7,75

Na dzień 31.12.2024 r. w Ośrodku zatrudnionych było 10 osób, co w przeliczeniu na etaty stanowi 7,75 etatu, w tym 5,75 stanowią etaty pracowników merytorycznych, realizujących obowiązki zawodowe w ciągłym systemie czasu pracy. Taki poziom zatrudnienia jest minimalny lecz niewystarczający dla zachowania całodobowej funkcjonalności placówki. Prowadzone są także działania związane z pozyskaniem do zespołu psychologa zatrudnionego w ramach umowy cywilnoprawnej.

Galeria:

**Pomieszczenie wspólne części hostelowej
– kuchnia po remoncie**

Zajęcia dla dzieci

2.6. Warsztat Terapii Zajęciowej w Gorzycach

Warsztat Terapii Zajęciowej w Gorzycach utworzony został 1 grudnia 1995 roku, jego siedzibą jest Wojewódzki Ośrodek Lecznictwa Odwykowego i Zakład Opiekuńczo – Leczniczy w Gorzycach. To placówka pobytu dziennego ukierunkowana na rehabilitację 35 osób niepełnosprawnych w stopniu znacznym i umiarkowanym z Powiatu Wodzisławskiego.

Formy i efekty prowadzonej działalności

W warsztacie organizowano zajęcia terapeutyczne - indywidualne i grupowe, ze szczególnym zwróceniem uwagi na rehabilitację zawodową. Każdy uczestnik miał zajęcia organizowane w oparciu o opracowany przez Radę Programową Warsztatu indywidualny program terapii. Programy i ich efekty na bieżąco, w miarę potrzeb były oceniane i uaktualniane przez terapeutów. Raz w miesiącu przy okazji oceny efektów realizacji programów w ramach

treningu ekonomicznego dokonywana była bieżąca ocena realizacji indywidualnych programów terapeutycznych. Zajęcia w warsztacie prowadzone są w pracowniach terapeutycznych. Każda z pracowni charakteryzuje się inną specyfiką działań. Uczestnicy zmieniając pracownię sprawdzają swoje umiejętności lub też uczą się nowych form pracy, których jeszcze nie znali. Wprowadzane były modyfikacje programu niektórych pracowni pod kątem uczestników biorących udział w zajęciach i ich sprawności manualnych, intelektualnych czy zainteresowań. Dużym udogodnieniem była możliwość korzystania z sali gimnastycznej gdzie chętnie biorą udział uczestnicy sprawni fizycznie, lubiący ruch i wysiłek fizyczny. W grudniu 2024 dokonano zakupu profesjonalnego fotela do masażu całego ciała. Pomoże to w rehabilitacji uczestników WTZ. Jak zawsze dużym zainteresowaniem cieszyły się zajęcia kulinarne w pracowni gospodarstwa domowego. Poprzez prowadzone zajęcia uczestnicy uczą się przygotowywania prostych posiłków jak i nabywają umiejętności współpracy z innymi w przygotowywaniu posiłków. Doposażono pracownię w sprzęt kuchenny taki jak roboty kuchenne, aby rozwijać formy pracy, zapoznawać podopiecznych z technicznymi rozwiązaniami ułatwiającymi przygotowanie posiłków. Dokonano też zakupu nowej płyty indukcyjnej. Terapeuci uczą codziennych czynności samoobsługowych, dbania o czystość i bezpieczeństwo. Wspólne dokonywanie zakupów z uczestnikami uczy kontaktu ze społeczeństwem i radzenia sobie w sytuacjach codziennych. Zajęcia organizowane były w następujących pracowniach terapeutycznych:

- 1) gospodarstwa domowego,
- 2) ceramicznej,
- 3) ekspresji artystycznej,
- 4) rękodzieła artystycznego,
- 5) komputerowej,

- 6) majsterkowicza,
- 7) aktywizacji społeczno – zawodowej.

Uczestnicy

Uczestnikami zajęć w 2024 roku było 35 osób z Powiatu Wodzisławskiego, 7 uczestników było pensjonariuszami Zakładu Opiekuńczo – Leczniczego w Gorzycach.

Tabela 38: Liczba osób z podziałem na płeć

Płeć	Liczba osób
Mężczyźni	21
Kobiety	14
Razem	35

Tabela 39: Liczba osób z podziałem stopień niepełnosprawności

Stopień niepełnosprawności	Liczba osób
Znaczny	17
Umiarkowany	18
Razem	35

Od lutego 2024 roku prowadzone były zajęcia w ramach programu „Zajęcia klubowe w WTZ”. W okresie od lutego do lipca 2024 roku w zajęciach brało udział 10 uczestników a w okresie od sierpnia 2024 r. do stycznia 2025 r. udział wzięło 13 uczestników. Zajęcia były przeznaczone dla osób będących na liście oczekujących do przyjęcia na zajęcia warsztatowe oraz byłych beneficjentów WTZ, którzy opuścili go w związku z podjęciem zatrudnienia.

Ocena realizacji zadań

Zadania zaplanowane na rok 2024 realizowane były na bieżąco we wszystkich dostępnych metodach i formach. Jak co roku doszło do rotacji niektórych uczestników pomiędzy pracownikami, co ma na celu stałe podtrzymanie kreatywności i sprawia, że nie ma mowy o stagnacji i znudzeniu zajęciami. Warsztat uczestniczył w wielu imprezach w ramach treningu społecznego. W zawodach sportowych w ramach Olimpiad Specjalnych uczestnicy na różnych etapach mogli pokazać swoje umiejętności i cieszyć się wieloma sukcesami. Uczestnicy brali również udział w wielu wycieczkach jednodniowych po okolicy oraz miastach które budziły ich zainteresowanie wracając z upominkami dla najbliższych. Wrażenia z wyjazdów towarzyszyły im zawsze przez kilka następnych dni i były wspominane podczas społeczności. W poszczególnych pracowniach terapeuci wdrażali nowe techniki do wzbudzania stałego zainteresowania uczestników zajęciami. Nadal uczestnicy w ramach praktyk dbali o czystość wszystkich pomieszczeń warsztatu. Na co dzień obsługują samodzielnie również nasz sklep z upominkami. Pilną potrzebą była wymiana pieca w pracowni ceramicznej aby bezpiecznie przeprowadzać zajęcia. Dzięki pomocy Powiatu Wodzisławskiego udało nam się dokonać zakupu nowego, wyczekiwanego pieca.

Dzięki zaangażowaniu terapeutów poprawia się współpraca z rodzinami uczestników, w czym pomagają liczne kontakty, zaproszenia na uroczystości i zajęcia warsztatowe. Dzięki staraniom o rozszerzenie liczby miejsc w warsztacie udało się od 01.01.2025 przyjąć do warsztatu 5 nowych uczestników z listy oczekujących na przyjęcie.

Plan finansowy jednostki

Tabela 40: Plan finansowy Warsztatu Terapii Zajęciowej w Gorzycach

Źródło finansowania	Plan finansowy 2023 rok	Plan finansowy 2024 rok
całkowity budżet, w tym:	1 147 067,00	1 360 400,00
środki PFRON	1 032 360,00	1 179 360,00
środki powiatu	114 707,00	181 040,00

Kadra Warsztatu

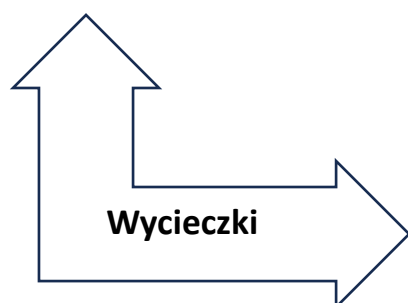
Tabela 41: Struktura zatrudnienia w Warsztacie Terapii Zajęciowej w Gorzycach

L.p.	Stanowisko	Wymiar etatów 2023 rok	Wymiar etatów 2024 rok
1.	Kierownik	1	1
2.	Rehabilitant	1	1
3.	Psycholog	0,40	0,40
4.	Instruktor zawodu	1	1
5.	Instruktor terapii zajęciowej	6	6
Razem		9,40	9,40

Galeria:

Festiwal
karaoke

2.7. Warsztat Terapii Zajęciowej w Wodzisławiu Śląskim

Warsztat Terapii Zajęciowej w Wodzisławiu Śląskim działa od dnia 14 czerwca 2004 r. Prowadzony jest przez Caritas Archidiecezji Katowickiej działający poprzez Ośrodek Św. Hiacynta i Franciszek. Warsztat realizuje zadania w oparciu o ustawę o rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, a także na podstawie stosownych rozporządzeń.

Celem działania placówki jest aktywizacja dorosłych osób z niepełnosprawnością w zakresie zaradności osobistej i umiejętności życia codziennego, a także przywracanie umiejętności społecznych i zawodowych.

Warsztat przeznaczony jest dla 37 uczestników z terenu Powiatu Wodzisławskiego.

Formy i efekty prowadzonej działalności

Główne formy działalności Warsztatu definiuje ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, która określa go jako placówkę dzienną, stwarzającą osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia.

Praca w Warsztacie prowadzona jest na podstawie Indywidualnych Programów Rehabilitacji, które sporządza się raz w roku, a ocenia przynajmniej raz na 6 miesięcy przez Radę Programową złożoną z pracujących w warsztatach specjalistów.

Warsztat Terapii Zajęciowej w Wodzisławiu Śląskim realizował swoje działania w następujących formach:

- 1) terapia zajęciowa w pracowniach: ceramicznej, gospodarstwa domowego, umiejętności społecznych, papieroplastyki, informatyki, tkacko - krawieckiej, techniczno – stolarskiej,
- 2) praktyki zawodowe w formie nieodpłatnej dla uczestników warsztatów wykonywane za zgodą uczestnika oraz podmiotu, który chce ich przyjąć,
- 3) terapia poprzez uspołecznienie - treningi umiejętności społecznych, trening ekonomiczny, zaradności osobistej, komunikacji w grupie i autoprezentacji,
- 4) treningi poruszania się komunikacją publiczną, aby uczestnik mógł usamodzielniać się w dojazdach do warsztatów,
- 5) fizjoterapia w zakresie ćwiczeń biernych i czynnych - kinezyterapia, zajęcia na basenie i zawody sportowe,
- 6) pomoc psychologiczna w formie wsparcia indywidualnego i grupowego zarówno dla uczestników jak i ich rodzin,
- 7) pomoc w zakresie podstawowych czynności opiekuńczych i medycznych,
- 8) wyjazdy usamodzielniające i integracyjne prowadzone w formie jednodniowej i kilkudniowej np. wyjazdy do kina, ciekawych miejsc itp.,
- 9) dowóz na zajęcia samochodem Ośrodka dla 24 osób z terenu całego powiatu, które z powodu ograniczeń związanych z niepełnosprawnością nie potrafią poruszać się komunikacją publiczną – ok. 220 km każdego dnia.

Warsztat realizował także program PFRON „Zajęcia klubowe w WTZ” dla grupy 7 osób oczekujących na miejsce pobytu w tej placówce.

Głównym efektem prowadzonych zajęć był wzrost kompetencji społecznych i zawodowych osób z niepełnosprawnością, poprzez naukę nowych umiejętności, wykonywanie prac, ćwiczenie precyzji, współpracy w grupie, wykonywanie poleceń, punktualność, umacnianie umiejętności sprawności

osobistej i zaradności, itp. Wszystkie działania aktywizujące zmierzały do nabycia przez uczestników takiego zakresu kompetencji, by mogli być osobami aktywnymi na rynku pracy. Efektem pracy Warsztatu było także utrzymywanie jak najwyższego poziomu funkcjonowania osoby z orzeczoną stopniem niepełnosprawności w odniesieniu do dysfunkcji, które posiada. Oznacza to, że osoby będące uczestnikami Warsztatu dzięki aktywizowaniu oddalają w przyszłości wizję korzystania ze stacjonarnych form wsparcia.

Uczestnicy

Uczestnikami zajęć w 2024 roku było 37 osób z Powiatu Wodzisławskiego, 2 uczestników było mieszkańcami Domu Pomocy Społecznej Zgromadzenia Sióstr Opatrzności Bożej w Wodzisławiu Śląskim.

Tabela 42: Liczba osób z podziałem na płeć

Płeć	Liczba osób
Mężczyźni	21
Kobiety	16
Razem	37

Tabela 43: Liczba osób z podziałem stopień niepełnosprawności

Stopień niepełnosprawności	Liczba osób
Znaczny	30
Umiarkowany	7
Razem	37

Ocena realizacji zadań

Praca Warsztatu Terapii Zajęciowej w Wodzisławiu Śląskim prowadzona była w sposób ciągły. Efekty realizacji prowadzonej dla uczestników terapii są na bieżąco oceniane i zapisywane w indywidualnych planach rehabilitacji.

U wielu uczestników, szczególnie młodszych, nastąpiła poprawa funkcjonowania w zakładanych obszarach działań. Natomiast pojawiały się także trudności spowodowane najczęściej pogarszającym się stanem zdrowia, które znacząco utrudniały pracę terapeutyczną.

Od wielu lat występuje niska rotacja wśród uczestników warsztatów – w 2024 żaden z uczestników nie opuścił placówki. Powodem tego jest duża obawa rodziców i opiekunów przed podjęciem zatrudnienia, brak odpowiednich ofert pracy dla osób ze szczególnymi potrzebami oraz niewystarczająca ilość miejsc w dziennych ośrodkach wsparcia, gdzie mogliby przejść uczestnicy, których stan zdrowia i funkcjonowania nie pozwala osiągać zadawalających efektów.

Plan finansowy jednostki

Tabela 44: Plan finansowy Warsztatu Terapii Zajęciowej w Wodzisławiu Śląskim

Źródło finansowania	Plan finansowy 2023 rok	Plan finansowy 2024 rok
Całkowity budżet, w tym:	1 217 114,00	1 385 280,00 zł
środki PRFON	1 091 352,00 zł	1 246 752,00 zł
środki Powiatu	125 762,00 zł	138 528,00 zł

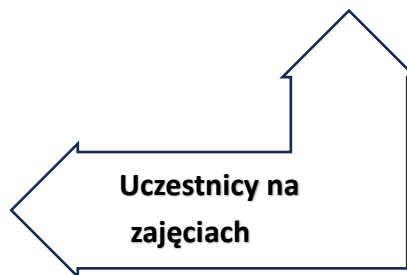
W 2024 roku Warsztat Terapii Zajęciowej pozyskał środki na zakup nowego samochodu z programu „Wyrównywanie różnic między regionami III”. Kwota zakupu wynosiła 243 913,92 zł, z czego kwota dofinansowania z PFRON: 144 000,00 zł, zaś środki własne: 99 913,92 zł.

Kadra Ośrodka

Tabela 45: Struktura zatrudnienia w Warsztacie Terapii Zajęciowej w Wodzisławiu Śląskim

L.p.	Stanowisko	Wymiar etatów 2023 rok	Wymiar etatów 2024 rok
1.	Dyrektor Ośrodka pełniący funkcję kierownika WTZ	1	1
2.	Księgowy	0,50	0,50
3.	Instruktor terapii zajęciowej	7	7
4.	Psycholog	0,50	0,50
5.	Fizjoterapeuta	1	1
6.	Opiekun medyczny	0,50	0,50
7.	Pracownik administracyjny	0,125	0,125
8.	Kierowca	1	1
9.	Pracownik porządkowy	0,50	0,50
Razem		12,125	12,125

Galeria:

3. Wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej

- 1) Rozwój dziennych form wsparcia, na rzecz osób z niepełnosprawnością.
- 2) Sukcesywne zwiększanie wsparcia w ramach opieki wytchnieniowej i asystentury osobistej osób z niepełnosprawnościami.
- 3) Pozyskiwanie środków finansowych z programów krajowych i unijnych na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej.
- 4) Modernizacja pokrycia dachu Domu Pomocy Społecznej w Gorzycach.
- 5) Przebudowa wraz z częściową rozbiórką budynku „starej” kotłowni mieszczącego się na posesji Domu Pomocy Społecznej w Gorzycach.
- 6) Modernizacja systemu przyzywowo - alarmowego w Domu Pomocy Społecznej w Gorzycach.

4. Podsumowanie

W minionym roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie realizowało swoje zadania zgodnie z obowiązującymi przepisami i potrzebami lokalnej społeczności. Realizowano zadania z zakresu pomocy społecznej, pieczy zastępczej, rehabilitacji społecznej oraz poradnictwa specjalistycznego i interwencji kryzysowej. Główne obszary działalności obejmowały wsparcie rodzin zastępczych, pomoc osobom z niepełnosprawnościami oraz osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym.

Do realizacji przyjętych założeń pomocowych wykorzystywane były wszelkie dostępne środki finansowe, w celu zaspakajania potrzeb różnych grup beneficjentów.

Podejmowane działania przyczyniały się do poprawy sytuacji osób potrzebujących wsparcia w powiecie. Aby odpowiadać na rosnące potrzeby mieszkańców powiatu, konieczne jest podejmowanie działań w zakresie zwiększania dostępności usług, rozbudowy infrastruktury wsparcia oraz dążenie do efektywności działań instytucji pomocy społecznej.

Powiatowe centrum pomocy rodzinie będzie kontynuować swoją misję, dostosowując formy wsparcia do bieżących potrzeb mieszkańców i wyzwań społecznych.

SPIS ILUSTRACJI:

Rysunek 1: Otoczenie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wodzisławiu Śląskim	6
Rysunek 2: Podstawa prawna działania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wodzisławiu Śląskim.....	7
Rysunek 3: Zadania własne powiatu wynikające z ustawy o pomocy społecznej	11
Rysunek 4: Cele strategiczne Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016 – 2026.....	13
Rysunek 5: Problemy społeczne Powiatu Wodzisławskiego.....	14
Rysunek 6: Cele szczegółowe Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2016 - 2026.....	16
Rysunek 7: Działania skierowane do różnych kategorii odbiorców	19
Rysunek 8: Typy mieszkań oraz ich adresaci.....	28
Rysunek 9: Liczba osób, które opuściły mieszkania.....	30
Rysunek 10: Podział środków otrzymanych z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na zadania z zakresu rehabilitacji społecznej.....	37
Rysunek 11: Warsztaty terapii zajęciowej na terenie Powiatu Wodzisławskiego.....	40

SPIS TABEL:

Tabela 1: Plan finansowy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wodzisławiu Śląskim	9
Tabela 2: Rodzaj i liczba wydanych decyzji administracyjnych do domów pomocy społecznej	22
Tabela 3: Rodzaj i liczba decyzji administracyjnych do ośrodków wsparcia	23
Tabela 4: Rodzaj i liczba wydanych decyzji do mieszkań treningowych i wspomaganych.....	25
Tabela 5: Liczba mieszkańców z podziałem na typy mieszkań stan na 31.12.2024 r.	29
Tabela 6: Poradnictwo specjalistyczne	34
Tabela 7: Tematy szkoleń w 2024 r. i liczba osób w nich uczestniczących	35
Tabela 8: Zestawienie udzielonych dofinansowań ze środków PFRON	38
Tabela 9: Wykaz podmiotów, które otrzymały dofinansowanie	39
Tabela 10: Wykorzystanie środków finansowych na działalność warsztatów terapii zajęciowej	41
Tabela 11: Wysokość przyznanych dofinansowań w ramach programu „Aktywny samorząd”	42
Tabela 12: Wysokość przyznanych dofinansowań w ramach programu „SAM – mieszkanie dla absolwenta”	45
Tabela 13: Wysokość przyznanego dofinansowania w ramach programu „Zajęcia klubowe w WTZ” .	47
Tabela 14: Wykaz podmiotów, które otrzymały dofinansowanie	48
Tabela 15: Liczba uczestników programu „Opieka wytchnieniowa” dla JST – edycja 2024	51
Tabela 16: Liczba uczestników programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla JST – edycja 2024.....	55
Tabela 17: Działania realizowane w „Oazie aktywności”	60
Tabela 18: Ruch mieszkańców za 2024 rok.....	65
Tabela 19: Mieszkańcy domu z terenu powiatu wodzisławskiego z podziałem na gminy.....	66
Tabela 20: Stopień sprawności mieszkańców	66
Tabela 21: Plan finansowy Domu Pomocy Społecznej im. Papieża Jana Pawła II	67
Tabela 22: Zrealizowane zadania o charakterze technicznym	68
Tabela 23: Struktura zatrudnienia w Domu Pomocy Społecznej	68
Tabela 24: Podział mieszkank ze względu na wiek	75
Tabela 25: Podział mieszkank ze względu na sprawność ruchową	75
Tabela 26: Ruch mieszkank w 2024 roku	75
Tabela 27: Plan finansowy Domu Pomocy Społecznej w Wodzisławiu Śląskim	76
Tabela 28: Struktura zatrudnienia w Domu Pomocy Społecznej w Wodzisławiu Śląskim	77
Tabela 29: Struktura wieku osób korzystających z usług Ośrodka	82
Tabela 30: Plan finansowy Powiatowego Ośrodka Wsparcia PERŁA w Wodzisławiu Śląskim	82
Tabela 31: Struktura zatrudnienia w Powiatowym Ośrodku Wsparcia PERŁA w Wodzisławiu Śląskim	83
Tabela 32: Struktura wieku osób korzystających z usług ośrodka	91

Tabela 33: Plan finansowy ośrodka wsparcia w Połomi	92
Tabela 34: Struktura zatrudnienia w ośrodku wsparcia w Połomi.....	92
Tabela 35: Liczba osób korzystających z usług Ośrodka	99
Tabela 36: Plan finansowy Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Wodzisławiu Śląskim	101
Tabela 37: Struktura zatrudnienia Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Wodzisławiu Śląskim	101
Tabela 38: Liczba osób z podziałem na płeć	105
Tabela 39: Liczba osób z podziałem stopień niepełnosprawności.....	105
Tabela 40: Plan finansowy Warsztatu Terapii Zajęciowej w Gorzycach	107
Tabela 41: Struktura zatrudnienia w Warsztacie Terapii Zajęciowej w Gorzycach	107
Tabela 42: Liczba osób z podziałem na płeć	111
Tabela 43: Liczba osób z podziałem stopień niepełnosprawności.....	111
Tabela 44: Plan finansowy Warsztatu Terapii Zajęciowej w Wodzisławiu Śląskim	112
Tabela 45: Struktura zatrudnienia w Warsztacie Terapii Zajęciowej w Wodzisławiu Śląskim	113